

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно – аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: О. Пестрецова, Н. Половинчак, А. Потіха. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40 – річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524 – 25 – 48, (044) 525 – 61 – 03. Е – mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 22
(22 березня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	21
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА.....	39

КИЇВ 2012

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Верховна Рада України прийняла за основу проект постанови про План заходів щодо реалізації Резолюції № 1862 Парламентської асамблеї Ради Європи «Функціонування демократичних інституцій в Україні»

21 березня Верховна Рада прийняла в першому читанні проект постанови № 10078 про план заходів щодо виконання резолюції ПАРЄ. За ухвалення відповідного рішення проголосували 270 депутатів при 226 мінімально необхідних.

Нагадаємо, що 26 січня ПАРЄ прийняла резолюцію, в якій рекомендувала Україні відмовитися від практики виборчого правосуддя, зняти звинувачення в перевищенні влади і зловживанні владою з колишніх вищих урядовців і забезпечити їхню участь у виборах Верховної Ради, заявивши про можливість застосування санкцій у разі невиконання цих рекомендацій.

Формальним приводом для погіршення відносин української влади з європейськими структурами стало кримінальне переслідування экс-прем'єра Ю. Тимошенко.

З цього приводу керівник Міжнародного інституту демократій С. Таран зазначив, що західні структури не відстоюють інтереси Ю. Тимошенко, а добиваються від української влади дотримання загальновизнаних демократичних норм: «Захід не може ігнорувати ситуацію, хоча і не може втрутитися. Вони пропонують Києву вибір: або ми розділяємо європейські цінності і дотримуємося демократичних норм – тоді двері в ЄС відчинені; або будуємо у себе “демократію по-донецки” зі всіма впливаючими наслідками, аж до повної ізоляції».

Як поінформував на брифінгу голова фракції Партії регіонів А. Єфремов, проект ухвали про виконання резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи буде проголосований у цілому за два тижні. «У нас є два тижні за регламентом, щоб підготувати документ, і за два тижні він розглядатиметься в сесійній залі», – зазначив політик.

За його словами, більшість готова врахувати конструктивні пропозиції опозиції. «Але якщо триватимуть вимоги по ст. 364 і 365, то ці вимоги не конструктивні, і ми їх підтримувати не будемо», – підкреслив А. Єфремов (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2012. – 21.03; *МинПром – інформація бизнес-класа (http://minprom.ua)*. – 2012. – 21.03).

Всеукраїнська науково-практична конференція «Соборність і Свобода як чинники національної ідеї України»

22–23 березня в Києві за ініціативи Президента України В. Януковича проходить Всеукраїнська науково-практична конференція «Соборність і Свобода як

чинники національної ідеї України», в якій беруть участь державні, політичні та громадські діячі, освітяни, учені НАН України, Національної академії педагогічних наук України, Національної академії правових наук України, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Організаторами конференції виступили Національний інститут стратегічних досліджень та Міністерство освіти і науки України.

Основним завданням заходу є розробка стратегічних напрямів та засад нової гуманітарної політики України.

З вітанням до учасників і гостей конференції звернувся Президент України В. Янукович. У вітанні, зокрема, наголошується, що «духовна криза, спричинена складними трансформаційними процесами, бідністю, тривалою політичною нестабільністю, стала реальною загрозою для подальшого національного розвитку. І саме зараз нам необхідна гармонія Соборності і Свободи у державному та індивідуальному вимірах». В. Янукович переконаний, що «нинішній діалог широкого кола митців і науковців, громадських і релігійних діячів стане вагомим внеском у процес консолідації українського суспільства».

На пленарному засіданні виступили:

- Р. Богатирьова, віце-прем'єр-міністр, міністр охорони здоров'я;
- В. Кремень, академік НАН України, президент АПН України;
- Л. Кравчук, перший Президент незалежної України;
- О. Онищенко, академік НАН України, генеральний директор НБУВ.

Під час конференції в рамках роботи секцій обговорюватимуться такі проблеми, як свобода і соборність в українській історії, модернізація як шлях до нової якості життя, конституційний процес як втілення ідей демократії та республіканізму, питання виховання, освіти і науки, культурної та поліетнічної спадщини України, національної безпеки в умовах глобалізації, гуманітарного розвитку України.

Проект резолюції конференції рекомендує:

1. Підтримати Ініціативу Президента України зі скликання Конституційної асамблеї і закликає наукові установи, вищі навчальні заклади, громадські організації активно долучитися до процесу створення й діяльності асамблеї як суспільного форуму, на якому можуть бути обговорені найважливіші питання подальшого державотворення та прийнято консенсусне рішення щодо оновлення конституційного ладу.

2. Утверджувати принципи демократії та республіканізму, сприяти розширенню форм участі народу в здійсненні влади. Однією з таких форм, яка цілком імовірно може стати конституційною новелою в Україні, є народна законодавча ініціатива. Надання права громадянам брати участь у законодавчому процесі дасть змогу парламентарям не тільки краще відчувати потреби населення, а й зможе підвищити рівень довіри громадян до ВР України та сприяти твердженню парламентаризму в цілому.

3. Вважати пріоритетним напрямом конституційної реформи розширення гарантій прав людини, передбачивши на конституційному рівні Інститут конституційної скарги як форми безпосереднього доступу громадян до

конституційного правосуддя.

4. У разі проведення конституційної реформи повернутися до напрацювань Конституційної комісії (1994–1996 рр.), зокрема, ідеї запровадження в тексті Конституції України розділу «Охорона Конституції», який би поєднав у собі норми про статус Конституцій, які покликані забезпечувати неухильне дотримання та виконання конституційних приписів.

Крім того, потребують своєї актуалізації рішення, ухвалені абсолютною більшістю на Всеукраїнському референдумі 16 квітня 2000 р. Їх ретельний аналіз є необхідним з урахуванням того, що воля народу, висловлена ним на референдумі, за 12 років не була предметом серйозних дискусій ані в стінах парламенту, ані на загальнонаціональних представницьких форумах.

5. Прискорити винесення питання про реформу судоустрою на конституційному рівні, зокрема, через підвищення вимог до кандидатів на суддівські посади, розширення компетенції суддівського самоврядування тощо.

6. Завершити муніципальну реформу, розпочату вісім років тому, що має покращити громадянську активність, консалідацію населення на місцях, надасть більше повноважень територіальним громадам у вирішенні місцевих справ та гарантуватиме більшу самостійність органам місцевого самоврядування.

7. Включити в межі конституційного процесу питання створення умов для побудови ефективної системи територіальної організації влади на основі вдосконалення адміністративно-територіального устрою, побудови сучасного багаторівневого і децентралізованого механізму публічної влади, що органічно поєднує загальнонаціональні інтереси з регіональними та місцевими потребами.

8. Взяти за основу положення, що сучасна освіта, гуманістичне виховання, культурно-поліетнічна спадщина, мистецтво та конкурентоспроможність культурної індустрії, ефективна система формування здорового способу життя – це ті фактори, які забезпечують життєздатність та силу будь-якої сучасної нації.

9. З метою формування стабільного багатоетнічного культурного простору активно використовувати потенціал багатьох етнічних, культурних кодів для розбудови сучасного єдиного європейського суспільства.

10. Створити завершену та ефективну систему державних органів охорони культурної і поліетнічної спадщини, а також цілісну галузь охоронно-культурної спадщини з державних навчальних і науково-дослідних інститутів, системою перепідготовки і підвищення кваліфікації, системою висвітлення діяльності, досліджень і робіт, обміну досвідом і передовими технологіями (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 22.03).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб.

Партія «Сильна Україна» влилась до лав Партії регіонів

Тривалий час велися розмови щодо злиття партії «Сильна Україна» і Партії регіонів. І ця подія сталася 17 березня. «Сильна Україна» припинила своє існування. У Києві відбулося друге засідання II Національного з'їзду партії «Сильна Україна», на якому було прийнято рішення про об'єднання з Партією регіонів.

Основне питання, яке розглядав з'їзд, – про консолідацію зусиль партії «Сильна Україна» і Партії регіонів з метою модернізації країни. Делегати з'їзду підтримали пропозиції лідера партії С. Тігіпка об'єднати реформаторські зусилля з Партією регіонів. «З метою об'єднання політичної партії “Сильна Україна” з Партією регіонів заради активізації реформ і модернізації країни, схвалюючи політичну угоду партій та керуючись Законом України “Про політичні партії” та статутом політичної партії “Сильна Україна”, II Національний з'їзд політичної партії “Сильна Україна” вирішив припинити діяльність політичної партії “Сильна Україна” шляхом її ліквідації (саморозпуску)», – зазначається в рішенні з'їзду.

З моменту оголошення рішення з'їзду припиняється членство у партії усіх її членів, діяльність керівних органів, партійних організацій та інших структурних утворень, передбачених статутом партії. Також було прийняте рішення рекомендувати членам партії «Сильна Україна» вступати в Партію регіонів, а депутатам місцевих рад від партії «Сильна Україна» – узгодити порядок об'єднання з депутатськими групами і фракціями Партії регіонів.

Того ж дня під час XIII з'їзду Партії регіонів голова ПР, Прем'єр-міністр України М. Азаров, вручив С. Тігіпку партійний квиток. Його також було обрано членом Політради і заступником голови Партії регіонів. За обрання С. Тігіпка делегати з'їзду проголосували одностайно.

Під час XIII з'їзду Партії регіонів його делегати одноголосно прийняли рішення про злиття із «Сильною Україною». У цьому рішенні Партія регіонів прийняла пропозицію партії «Сильна Україна» щодо припинення її діяльності (саморозпуску) і злиття з ПР шляхом індивідуального вступу членів партії до Партії регіонів. Президії Політради Партії регіонів, радам регіональних, місцевих партійних організацій також було доручено вжити необхідних заходів з метою вирішення організаційних питань, пов'язаних із забезпеченням процесу злиття. «Ми вітаємо у своїх лавах активних і цілеспрямованих партійців, готових долучитися до нашої спільної справи – побудови сильної, багатой України», – наголошується в резолюції з'їзду.

Як зазначають експерти, перехід віце-прем'єр-міністра України С. Тігіпка до Партії регіонів і самоліквідація «Сильної України», яку він очолював, були цілком очікуваними ще з осені минулого року, коли процес переговорів про злиття двох політичних сил тільки розпочався. Питанням для

багатьох залишалося те, навіщо С. Тігіпка робить такий крок. Адже на виборах Президента у 2010 р. він отримав чи не найнесподіваніший результат серед усіх кандидатів – він посів третє місце після В. Януковича і Ю. Тимошенко, набравши понад 13 % голосів виборців.

За словами частини експертів, і тепер у нього були непогані шанси зі своєю партією поборотися за місце в парламенті, оскільки для багатьох виборців, особливо Сходу і Півдня України, С. Тігіпка був реальною альтернативою і «партії влади», у якій спостерігається певне розчарування, і помаранчевій опозиції, яка так і не змогла завоювати прихильність Донбасу і Криму. Заяви самого С. Тігіпка у день з'їзду підтвердили, що перехід його до Партії регіонів – це не лише «об'єднання зусиль» команди Президента, а й задоволення особистих амбіцій політика.

Деякі експерти вважають, що в С. Тігіпка не було вибору. Самостійно «Сильна Україна» мала небагато шансів потрапити до Верховної Ради, адже, за останніми соціопитуваннями, партія мала 3,6 % підтримки, тому рішення про об'єднання з Партією регіонів виглядає досить логічним. Про це заявив і сам віце-прем'єр з соціальних питань. «Звичайно, є деякий жаль. Але партія – це всього лише інструмент для реалізації ідей. Про це не можна забувати», – зазначив С. Тігіпка.

Він запевнив, що головною метою його приходу в ПР є реалізація певних ідей, а не місце в списку або посада керівника партії. «Я упевнений: ті люди, які прийдуть з партії “Сильна Україна” в Партію регіонів, привнесуть реформаторські настрої. ПР потрібні свіжі ідеї і люди, які зможуть їх утілювати. І ідеї, і люди у нас є», – відзначив віце-прем'єр.

На запитання журналістів, чи він хотів би стати лідером Партії регіонів, С. Тігіпка відповів ствердно, але сказав, що до парламентських виборів у жовтні це навряд чи станеться. Він також сказав, що обговорювати його перспективи в партії зарано, оскільки він щойно вступив до її лав. «Це було б дуже самовпевнено, може, навіть межувало б з якимось нахабством. Усе-таки люди працювали на партію 15 років», – зазначив політик.

Разом з тим він підкреслив, що шанс стати на чолі партії повинен бути в будь-якого члена партії. С. Тігіпка також пообіцяв привести у владу «максимум цікавих людей із “Сильної України”», які мають реформаторські здібності для того, щоб стати губернаторами, головами районних адміністрацій, керівниками міністерств та відомств.

У свою чергу М. Азаров запевнив, що не збирається залишати політику і знайде порозуміння з С. Тігіпком як в уряді, так і в партії.

Він зазначив, що багато хто намагається зіштовхнути його і С. Тігіпка «лобами». «Їх абсолютно не цікавлять перетворення у країні, проблеми, що є в державі. Головне – зіштовхнути. Не вийде, друзі мої! Два роки ми працюємо разом, беремо на себе певні удари, і за цей час у нас не було жодного випадку, щоб хтось когось підставив. Тому не підставить і зараз», – запевнив М. Азаров.

За його словами, злиття із «Сильною Україною» – це лише початок і Партія регіонів веде переговори іще з кількома партіями про об'єднання.

Водночас М. Азаров зауважив, що «процес об'єднання може включати не лише злиття». «Ми ведемо переговори з цілою низкою політичних сил. Це буде широке об'єднання. Але це має бути ідеологічна підтримка нашої політики і шляхів реформування країни. Протягом найближчих двох місяців все стане на свої місця», – заявив голова ПР.

Експертний погляд на корисність злиття «Сильної України» з «партією влади» для самої Партії регіонів виявився неоднозначним. Зокрема, політтехнолог А. Луценко вважає, що Партія регіонів від такого об'єднання виграє. За його словами, після злиття партії «Сильна Україна» й Партії регіонів С. Тігіпка подарує ПР 3 % голосів на парламентських виборах. «Об'єднання Тігіпка з Партією регіонів мало логіку. Це той випадок, коли $2+1=3$. Спостерігається падіння рейтингу “регіоналів”, але у Тігіпка перед об'єднанням він теж упав з 13 % до 3 %. Тому якщо не на 3 %, то десь на 2,5 % рейтинг провладної партії підніметься. Тігіпка став тим амортизатором, який зменшив падіння Партії регіонів», – зазначив А. Луценко.

Експерт прогнозує, що після «Сильної України» на черзі стоять партії «Єдиний центр» та «Народна партія». «Але вони, на відміну від партії Тігіпка, не додадуть відсотків провладній партії», – вважає політтехнолог.

Подібну думку висловив експерт В. Бала. Він вважає, що Партія регіонів після злиття з «Сильною Україною» лише виграла. «Технологи партії влади вирішили, що потрібно проводити парламентські вибори за президентським сценарієм: консолідація двох полюсів, поділ на “хороші-погані”. Чим більше стягуватимуть політичних сил у союзники, тим менше проблем на виборах. Це технологічно правильно. Партія регіонів і надалі братиме за правило: “менше говорити – більше робити конкретних справ”. Чим більше об'єднання, тим менша явка виборців», – зазначив В. Бала.

Разом з тим експерт вважає, що злиття «Сильної України» та Партії регіонів не означає для С. Тігіпка в подальшому головування у Партії регіонів. «Намагання С. Тігіпка очолити Партію регіонів – це лише слова. На сьогодні вже стало зрозумілим, хто очолить список Партії регіонів – буде наступник Віктора Федоровича», – підкреслив В. Бала.

Політолог М. Погребинський також вважає, що від злиття виграє Партія регіонів. За його словами, Партія регіонів консолідує всі можливі ресурси – людські, технологічні, адміністративні, фінансові. «Поглинанням “Сильної України” Тігіпка “регіонали” спростили собі політичну ситуацію. Це означає, що ніхто не плутатиметься в них під ногами під час парламентських виборів», – констатує М. Погребинський.

Проте щодо С. Тігіпка, то, на думку експерта, він керувався своїми власними інтересами. «Він отримав спокійне життя. У його бізнесу тепер не буде проблем. Сергій Леонідович мав гарні перспективи на необмежено високі посади, зокрема президентську. Зараз у нього таких перспектив немає. Тепер він не зможе вести незалежне політичне життя, а отже, зробив крок від своєї політичної кар'єри. С. Тігіпка нестиме відповідальність за прийняті рішення та негаразди, пов'язані з чинною владою, – скорочення демократії, можливі провали в економічній політиці. Навзамін, можливо, хоче отримати

бонуси та прихильність виборців від соціальних виплат, запланованих на цей рік», – зазначив експерт.

М. Погребинський вважає, що С. Тігіпка в Партії регіонів не стане своїм. «Партія регіонів – це не команда Тігіпка. Він чужий серед донецьких, які давно й тісно працюють один з одним, і ніколи не буде там своїм», – підкреслив експерт.

Водночас ряд оглядачів висловлює сумніви в доцільності для Партії регіонів проведеного «злиття». На їхню думку, свого впливу провладна партія таким чином не збільшить.

Зокрема, таку позицію займає керівник представництва німецького Фонду Конрада Аденауера в Україні Н. Ланге, на думку якого, партія «Сильна Україна» від самого початку була досить віртуальним проектом. Зокрема, у ній завжди бракувало відомих політиків, окрім самого лідера партії С. Тігіпка. Після того як С. Тігіпка увійшов до уряду М. Азарова, він почав сприйматись як частина владної команди, вважає Н. Ланге. «Мені здається, це лише підтверджує те, що давно було відомо, тому великих змін чи значного ефекту від цього кроку не бачу. Це швидше формальність», – зауважив експерт у розмові з Deutsche Welle.

За словами Н. Ланге, С. Тігіпка прийшов працювати в команду Партії регіонів, і зараз абсолютно зрозуміло, що «Сильна Україна» як окрема партія не мала великих шансів потрапити в парламент на наступних виборах. Тому логічно, що ці люди будуть у списку «регіоналів», щоб потрапити в наступний парламент.

На думку політолога В. Фесенка, обидві партії мали зацікавленість у цьому об'єднанні. Зокрема, Партія регіонів таким чином змогла консолідувати більшу частину провладного російськомовного електорату в південно-східних областях. Водночас «Сильна Україна» отримує гарантії на збереження позицій деяких членів партії. «Подейкують, що Сергій Леонідович хоче в перспективі стати Прем'єром. Інша річ, чи вдасться це зробити. Але думаю, що для нього перспективи залежатимуть передусім від союзу з “регіоналами”. І в процесі переговорів він виторговує для своїх однопартійців місця на рівні ОДА. Думаю, що буде і певна квота в списку Партії регіонів», – зауважує експерт.

В. Фесенко відзначив, що приєднання «Сильної України» до Партії регіонів може нагадувати утворення «Єдиної Росії» з кількох провладних сил. Але українській правлячій партії не варто розраховувати на приголомшливий успіх російських колег.

На думку експерта, для цього є відразу кілька причин. Передусім українська опозиція є більш потужною, ніж російська, і вона має шанс виграти наступні вибори за партійними списками. З іншого боку, зараз не всі провладні партії готові об'єднуватись з «регіоналами». По-третє, на думку експерта, загалом рейтинги Партії регіонів є значно нижчими, ніж у «Єдиної Росії». «Тому ситуація в Україні більш плюралістична, ніж у Росії. Скажу більше: на мій погляд, зараз для влади було би краще, щоб у виборах брали участь кілька провладних сил, але тоді і бар'єр потрібно було би зменшувати.

Тоді існувала б суперечлива строката ситуація в складі Верховної Ради. Але вони, все ж таки, копіюють стратегію “Єдиної Росії” і, можливо, це не зовсім правильно», – підкреслює В. Фесенко.

Деякі експерти більш категоричні і вважають, що злиття «Сильної України» і Партії регіонів – доказ занепаду провладної партії.

За їхніми словами, при першому погляді на ситуацію важко сказати, яких конкретно позитивних результатів для себе чекають ініціатори даної політичної «унії». Адже спочатку проект «Сильна Україна» був створений для того, щоб матеріалізувати у вигляді депутатських мандатів на місцевих виборах 13 % президентського рейтингу С. Тігіпка. Якщо брати політичне позиціонування, то «Сильна Україна» займала нішу «непомаранчевої альтернативи» ПР, що показали і місцеві вибори 2010 р. Тепер «альтернатива» вливається в структуру, якій мала б опонувати. І незрозуміло, які вигоди обидві структури одержать від даного союзу, бо дана ситуація не дає змоги вважати, що можна просто механічно додати залишки рейтингу «Сильної України» до рейтингу ПР.

Як відзначають експерти, в оприлюдненому зверненні С. Тігіпка до своїх однопартійців, в якому він закликає їх вливатися в ПР, реалізувати глобальні проекти і конкурувати, мало впевненості. Адже сподіватись на прозору конкуренцію із старими кадрами ПР, які розподілили між собою всі ключові пости і посади, навряд чи варто.

На думку політологів, конфлікти в рамках ПР будуть неминучими, оскільки місць для задоволення амбіцій в ПР вже і так не вистачає навіть «ветеранам» (приклад Н. Шуфрича показовий). Безумовно, кількість претендентів зростає темпами, що перевищують зростання позицій, на які вони можуть претендувати, що загострюватиме внутріпартійну ситуацію.

Отже, підсумовують оглядачі, «злиття» може створити для обох суб'єктів додаткові проблеми. З огляду на це, на їхню думку, слід ставити питання не про те, що «Сильна Україна» вливається в ПР, а про те, що С. Тігіпко особисто входить у партійне керівництво «регіоналів», використавши колишню партію як трамплін.

За словами експертів, якби все в ПР було добре, то ніякі «політичні гастарбайтери» не потрібні були б ні в уряді, ні в партії. Проте брати всю відповідальність за розвиток країни в умовах кризи на себе досить ризиковано. Тому особа, на яку у випадку необхідності можна буде покласти відповідальність, була б корисною для ПР.

Існує думка, що С. Тігіпко входить до числа потенційних претендентів на звання «наступника». Проте, на думку політологів, це не виглядає настільки вже імовірним сценарієм, адже наступника ніхто не буде так підставляти під удари (а в умовах сьогоденної України посада віцепрем'єра з соціальних питань, яку займає С. Тігіпко, чи не найслабша позиція в уряді в цьому відношенні). Тому, на їхнє переконання, в даному випадку варто, скоріше, говорити не так про наступника, як про камікадзе, який, можливо, сам вважає себе наступником.

Водночас експерти припускають, що самі донецькі мають уже інші

пріоритети і вже не бажають самотійно вести вперед ПР. І тому передоручають цю місію «сторонній особі». Поки М. Азаров ще формальний глава ПР – рішення остаточно не ухвалене. Проте якщо його замінить С. Тігіпко, то це буде явною ознакою того, що «донецькі» остаточно втратили інтерес до власного дітища, відправивши його в самотійне плавання (*Тігіпка обрали заступником голови Партії регіонів* (<http://ua.for-ua.com>). – 2012. – 17.03; *«Сильна Україна» об'єдналася з Партією регіонів* // (www.bbc.co.uk). – 2012. – 17.03; *Тігіпка впевнено просувається до лідерства у Партії регіонів* // (www.bbc.co.uk). – 2012. – 17.03; *Тігіпка готов возглавить Партию регионов, если его попросят* // (<http://rus.newsru.ua>). – 2012. – 16.03; *Тігіпка став амортизатором у надінні рейтингу Партії регіонів – експерт* // (<http://gazeta.ua>). – 2012. – 19.03; *Чим більше ПР поглинатиме партій, тим менше буде у них проблем на виборах – експерт* // (<http://gazeta.ua>). – 2012. – 19.03; *Тігіпка втратив перспективу стати президентом, але в його бізнесу тепер не буде проблем* // (<http://gazeta.ua>). – 2012. – 20.03; *Експерти: шлюб із Сильною Україною регіоналам не допоможе* // (<http://ua.korrespondent.net>). – 2012. – 19.03).

Н. Половинчак, влас. кор. НЮБ

Закон про відпрацьоване ядерне паливо: економічна доцільність проти екологічних ризиків

Відкриття атомної енергії, окрім явних переваг, принесло й головний біль – зокрема, проблему ядерних відходів. Значна їх кількість накопичилася сьогодні в кожній країні, де є атомні електростанції. Усі країни по-різному вирішують цю проблему. Безпосереднє захоронення без переробки відпрацьованого ядерного палива здійснюють США, Канада і Фінляндія; знижують активність ядерних відходів із витягненням корисних компонентів і подальшим захороненням «залишків» Росія, Велика Британія, Франція та Японія. Усі інші держави віддають перевагу відкладенню проблеми на майбутнє, будуючи сховища відпрацьованого палива. Відповідний закон – про розміщення, проектування та будівництво централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій у Чорнобильській зоні відчуження – було ухвалено і в Україні.

Українське відпрацьоване ядерне паливо (ВЯП) поки що тимчасово зберігається в Росії, і досить недешево. Країни Центральної і Східної Європи, такі як Чехія, Словаччина, Угорщина, Фінляндія, що експлуатують енергетичні реактори радянського проекту типу ВВЕР, уже давно не відсилають відпрацьоване ядерне паливо у РФ, а зберігають його на своїй території. Тільки Болгарія та Україна продовжують цю практику (щоправда, масштаб плати за послугу різний, у Болгарії експлуатуються лише два

енергоблоки).

У Росії відпрацьоване паливо переробляється (з нього вилучаються корисні компоненти – плутоній та уран, які потім використовуються для виробництва нового ядерного палива). Зберігання це тимчасове, за міжнародними законами після того, як Росія переробила паливо, найбрудніша його частина повинна повернутися в Україну. Уже в 2013 р. Росія почне повертати тепловиділяючі збірки (ТВЗ) до України. Україна є для РФ дуже вигідним партнером у цій сфері, приносячи їй щорічно солідну валютну виручку, яка спрямовується на розвиток російського ядерно-промислового комплексу.

Тому створення власного сховища дасть змогу НАЕК «Енергоатому» скоротити витрати, адже за вивезення та зберігання відпрацьованого палива вітчизняних атомних станцій Україна щороку платить Росії близько 180 млн дол.

Експерти вказують і на те, що відпрацьоване ядерне паливо є цінною вторинною сировиною, що містить до 97 % ядерних матеріалів, які можуть бути ефективно використані в реакторах наступного покоління. «Не секрет, що тепер в Україні вигідніше добувати природний уран, однак на часі потурбуватися про майбутню сировину для АЕС, яка напрацьовується сьогодні. Адже природні ресурси не безкінечні», – наголошує генеральний директор Хмельницької АЕС М. Панащенко, підкреслюючи, що без власних об'єктів для поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом, Україна, цілком можливо, у майбутньому купуватиме паливо в іноземних країнах зі своїх же відходів.

На вирішення цієї проблеми спрямовано ухвалений Верховною Радою та підписаний Президентом Закон «Про поводження з відпрацьованим ядерним паливом щодо розміщення, проектування та будівництва централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій» (№ 8795).

Згідно з цим Законом, централізоване сховище відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) планується розмістити між селами Стара Красниця, Буряківка, Чистогалівка і Стечанка Київської області, у зоні відчуження, на території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи. За розрахунками фахівців, тут зберігатимуть відпрацьоване ядерне паливо трьох українських атомних станцій (Хмельницької, Рівненської та Південноукраїнської). На найбільшій – Запорізькій АЕС – є своє сховище, зведене ще у 2001 р. Згідно з проектом, загальна місткість централізованого сховища становитиме 16 529 відпрацьованих тепловиділяючих збірок реакторів.

Документ передбачає, що поводження з відпрацьованим ядерним паливом на майданчиках, а також його зберігання в сховищі буде здійснюватися за технологією американської фірми Holtec, яка стала переможцем міжнародного тендера. Фірма Holtec працює за цією технологією на 25 блоках американських АЕС. Планується, що пусковий комплекс централізованого сховища буде побудований за 36 місяців за

1,23 млрд грн. Вартість будівництва всього ЦСВЯП оцінюється в 3,68 млрд грн. Будівництво сховища буде вестися за рахунок позик, погашення яких здійснюватиметься НАЕК «Енергоатом» протягом чотирьох років після введення об'єкта в експлуатацію. Джерелом обслуговування кредитів стануть кошти, закладені в тарифі НАЕК, які сьогодні передбачені на оплату послуг російських підприємств з тимчасового зберігання та переробки ВЯП українських АЕС.

Перевозитимуть відпрацьоване паливо у спеціальних вагонах з нержавіючого металу в бетонних «термосах». А недалеко від ЧАЕС побудують бетонні наземні сховища з системою спостереження, яка контролюватиме стан стін, вологість, температуру. «У Франції таке сховище всього в 70 км від Парижа, а у нас буде в 110 км від Києва», – говорить учений-фізик, экс-член групи експертів ЄБРР з ЧАЕС В. Бар'яхтар. Правила перевезення встановлює МАГАТЕ – залізницею йде спочатку порожній потяг, потім потяг з відходами, потім ще один порожній потяг, все ретельно охороняється.

А от екологи стурбовані. «У таких країнах як Швеція, Фінляндія, США існують могильники ядерних відходів, але їх роблять дуже глибоко в скелях. У нас немає такої можливості. Якщо і влаштовувати сховища, то поряд з кожною станцією», – говорить фахівець Національного екологічного центру Д. Хмара.

Зазначимо, що проект передбачає тимчасове зберігання відпрацьованого ядерного палива на території Чорнобильської зони. Водночас, незважаючи на фразу «тимчасове зберігання», про подальшу долю відпрацьованого палива у Законі немає жодної інформації. «Це безвідповідальний підхід до однієї з проблем, які породжує ядерна енергетика в Україні. Фактично, пропонується перекласти її вирішення на майбутні покоління, коли будуть інші чиновники, і вже не буде кому нести відповідальність за прийняте рішення про довготривале збереження високоактивних ядерних матеріалів», – вважає А. Денисенко, координатор енергетичної програми Національного екологічного центру України.

Більше того, не варто забувати й про те, що транспортуватимуться ядерні відходи до майбутнього централізованого сховища від діючих АЕС через усю територію України. А це створюватиме постійні загрози для здоров'я людей та стану довкілля в районах, через які пролягатимуть маршрути цих перевезень. Зберігання палива при станції має свої переваги: не треба транспортувати на значні відстані та дотримуватися спеціальних заходів безпеки під час перевезення.

Проте експерти дійшли висновку, що зберігання ТВЗ з трьох станцій в одному місці коштуватиме на 20 % дешевше. Серед переваг такого варіанта відсутність бюрократичних перешкод при відведенні землі та наявність інфраструктури – поблизу комплекс з переробки твердих радіоактивних відходів «Вектор» та Чорнобильська АЕС.

У Законі також зазначено, що замовник будівництва централізованого сховища спрямовує кошти в обсязі 10 % загальної кошторисної вартості

будівництва на спорудження об'єктів соціального призначення у Славутичі, Іванківському і Поліському районах Київської області згідно із переліком, затвердженим Київською обласною державною адміністрацією. «Депутати проголосували і дали добро. Область отримає 10 % від оплати за поховання. І ці гроші підуть на розвиток: будівництво доріг та соціальний захист людей. Такі ж могильники є і в Європі», – зазначив губернатор області А. Присяжнюк.

Зрозуміло, що питання про місце будівництва та збереження відпрацьованого ядерного палива є вкрай спірним, тому що дуже важко знайти таке рішення, яке б задовольняло всіх.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин запросив спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій взяти участь у спостереженні за виборчим процесом в Україні.

У тексті запрошення В. Литвин повідомив, що відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» чергові вибори до Верховної Ради України відбудуться в останню неділю жовтня 2012 р.

«Підтверджуючи відданість української сторони положенням п. 8 Копенгагенського документа ОБСЄ 1990 р., а також відповідно до ст. 77 та 79 Закону України “Про вибори народних депутатів України”, якими передбачено, що “офіційні спостерігачі від іноземних держав і міжнародних організацій можуть вести спостереження за перебігом виборчого процесу”, – зазначив В. Литвин, – маю честь запросити міжнародних спостерігачів для спостереження за виборчим процесом в Україні».

Він нагадав, що ст. 16 зазначеного Закону України визначено, що виборчий процес розпочинається за 90 днів до дня голосування. Реєстрація офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій здійснюватиметься відповідно до затвердженого Центральною виборчою комісією України порядку реєстрації офіційних спостерігачів.

Голова Верховної Ради України В. Литвин направив листи із запрошенням Президенту Парламентської асамблеї НАТО К. Ламерсу, Президенту Парламентської асамблеї ОБСЄ П. Ефтіміу, Президенту Парламентської асамблеї Ради Європи Ж.-К. Мінйону, президенту Європейського парламенту М. Шульцу, голові Ради Міжпарламентської асамблеї держав-учасниць Співтовариства Незалежних Держав В. Матвієнко, президенту Парламентської асамблеї Організації за демократію та економічний розвиток ГУАМ Е. Мамедову, президенту Парламентської асамблеї Організації чорноморського економічного співробітництва С. Нікояну (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 21.03).*

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко направив звернення віце-прем'єр-міністру України, міністру охорони здоров'я України Р. Богатирьовій стосовно ситуації, яка склалася у зв'язку із припиненням фінансування діалізного центру «Фрезеніус» у місті Черкаси.

У своєму зверненні М. Томенко повідомив, що до нього надійшло колективне звернення пацієнтів черкаського центру «Фрезеніус» стосовно існуючих проблем з його фінансуванням. Крім того, віце-спікер повідомив, що 20 березня пацієнти діалізного центру перекрили вул. Шевченка біля Черкаської обласної державної адміністрації, вимагаючи від влади не припиняти співробітництва з центром.

М. Томенко підкреслив, що для заявників це ключове життєве питання. За наданою ними інформацією лікування в центрі «Фрезеніус» проводилося згідно зі стандартом МОЗ України три рази на тиждень по чотири години на сучасному обладнанні. Натомість, в обласній лікарні лікування проводили два рази на тиждень по три години. Він наголосив, що заявники стверджують, що наразі обласна лікарня не має технічної можливості якісного проведення діалізу всім пацієнтам центру «Фрезеніус» і тому припинення роботи центру фактично ставить їх поза можливості виживання.

М. Томенко попросив віце-прем'єр-міністра терміново втрутитися у конфліктну ситуацію і розглянути можливість продовження співробітництва з центром «Фрезеніус», вжити заходи для забезпечення надання всім його пацієнтам якісної медичної допомоги (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 21.03).*

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про індустриальні парки». Законом визначено основні засади, умови та порядок створення і функціонування індустриальних парків з метою забезпечення економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності територій, активізації інвестиційної та інноваційної діяльності, створення нових робочих місць, розвитку сучасної виробничої та ринкової інфраструктури. Відповідний проект зареєстровано за № 8396 (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 22.03).*

Верховная Рада Украины отказалась принять проект постановления об увеличении прожиточного минимума и минимальной заработной платы в 2012 г. За принятие соответствующего решения проголосовали 149 депутатов при минимально необходимых 226.

Автор проекта постановления, народный депутат от НУ – НС В. Кириленко предлагал признать, что прожиточный минимум и минимальная заработная плата, установленные Законом «О государственном бюджете Украины на 2012 г.», не обеспечивают социальные и культурные

нужды человека.

В. Кириленко предлагал Кабмину пересмотреть в сторону увеличения размер прожиточного минимума с учетом данных мониторинга прожиточного минимума за январь – декабрь 2011 г. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи провів круглий стіл на тему: «Ситуація на Бортницькій станції аерації та шляхи вирішення проблеми».

Участь у засіданні взяли народні депутати, представники виконавчої влади, Дніпровської екологічної прокуратури, Київської міської державної адміністрації, обласних державних адміністрацій Київської та Черкаської областей, правління ПАТ «АК “Київводоканал”», а також наукових і громадських організацій.

Відкриваючи захід, голова комітету А. Семинога, зокрема, зазначив, що ситуація на БСА «яскраво відображає ситуацію у водопровідно-каналізаційному господарстві всіх населених пунктів України і шляхи вирішення проблем на прикладі м. Київ дадуть змогу зрушити це питання в інших містах держави».

Учасники круглого столу наголошували також, що сьогодні ситуація, яка склалася на Бортницькій станції аерації, «продовжує залишатися близькою до критичної та загрожує забрудненням не тільки місту Київ, навколишнім населеним пунктам та водосховищам дніпровського каскаду, а й усьому басейну Дніпра».

Для поліпшення ситуації, на думку виступаючих, у бюджетній програмі «Державні капітальні вкладення, що розподіляються Кабінетом Міністрів України», передбачити кошти в обсязі 50 млн грн для будівництва каналізаційної насосної станції першого підйому Бортницької станції аерації та 50 млн грн для завершення робіт з реконструкції (нарощування) дамб мулових полів № 1 і № 2. Уряду необхідно також розглянути питання про виділення земельних ділянок у Бориспільському районі для розміщення додаткових площ мулових полів, які спочатку необхідні як резерв на випадок непередбачених ситуацій на період реконструкції Бортницької станції аерації та в подальшому – для складування залишків утилізації осадів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 21.03*).

Комітет з питань соціальної політики та праці провів круглий стіл на тему: «Оплата праці – українські реалії та перспективи реформування». У заході взяли участь народні депутати, представники Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів, міністерств, інших органів державної влади, усеукраїнських профспілок та об'єднань організацій роботодавців, науковці (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 21.03*).

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо державно-приватного партнерства).

Під час обговорення один з авторів проекту (реєстр. № 10228), народний депутат Н. Королевська зазначила, що зміни до ст. 1, 5 Закону «Про державно-приватне партнерство» спрямовані на проведення відмежування ДПП від інших форм співробітництва між органами державної влади (органами Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування) та суб'єктами господарювання.

Законопроектом пропонується встановити безоплатний сервітут строком на 30 років на користь власників існуючих лінійних об'єктів із відповідним механізмом реєстрації цього права, що включає гарантії для власників відповідних земельних ділянок. На думку народних депутатів, окрім загального позитивного результату у вигляді приведення в правове русло численних спірних ситуацій, що виникають у процесі обслуговування таких об'єктів, це вирішить проблему необхідності встановлення на користь державних партнерів сервітутів для надання можливості приватному партнеру здійснювати їх від імені держави.

Проектом передбачається ряд механізмів, що можуть бути використані державним партнером при стимулюванні бізнесу до входження в ризиковані для приватного капіталу проекти ДПП. Так, наприклад, придбання державним партнером певного обсягу товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) приватним партнером у межах державно-приватного партнерства, є актуальним для проектів ДПП, у яких приватний партнер виготовлятиме товари (роботи, послуги), що використовуються органами державної влади (місцевого самоврядування) для виконання своїх функцій (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2012. – 21.03.*)

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про судоустрій і статус суддів» (щодо стажу роботи судді та забезпечення розгляду судових справ).

Проект (реєстр. № 9123) спрямований на захист права суддів на відставку та отримання щомісячного грошового утримання при наявності трудового стажу на посаді прокурора, слідчого, за умови стажу роботи на посаді судді не менше 10 років, а також на забезпечення розгляду цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ у розумні терміни.

Для досягнення цієї мети проектом пропонується внести зміни до ст. 131 Закону «Про судоустрій і статус суддів», зокрема передбачивши, що до стажу роботи на посаді судді зараховується робота на посаді прокурора, слідчого, за умови наявності стажу роботи на посаді судді не менше 10 років.

На думку народних депутатів, необхідність прийняття законопроекту

обумовлена тим, що прокуратура є державним органом, а прокурори та слідчі – державними службовцями, які виконують роботу, багато в чому схожу на роботу судді, і на яких у період їх перебування на державній службі накладається обмеження, подібні за змістом і обсягом до тих, які відповідно до положень закону застосовуються до суддів. Крім того, відповідно до ч. 5 ст. 50-1 Закону «Про прокуратуру» передбачено зарахування часу роботи на посаді судді до стажу роботи прокурорів і слідчих при виході на пенсію за вислугою року. У зв'язку з чим, наголошували члени комітету, аналогічну норму стосовно прокурорів і слідчих доцільно включити і до Закону «Про судоустрій і статус суддів» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

Рассмотрение проекта Уголовно-процессуального кодекса может быть перенесено на следующую пленарную неделю, если его не успеют подготовить к рассмотрению 22 марта. Об этом заявил председатель парламентской фракции Партии регионов А. Ефремов.

По его словам, если документ на завтра будет подготовлен качественно, он будет проголосован. «Если у нас будут сомнения по поводу качества отработки этого документа, нас ничто не заставляет спешить, и мы его рассмотрим на следующей пленарной неделе», – пояснил А. Ефремов.

Как сообщалось, комиссия по упрочению демократии при Президенте подвергла жесткой критике президентский проект Уголовно-процессуального кодекса, рекомендовав парламенту отправить его на доработку (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2012. – 21.03).

Отказ оппозиции проголосовать за постановление Верховной Рады о заключении соглашения об ассоциации, включая зону свободной торговли, между Украиной и Евросоюзом, свидетельствует об использовании ее представителями двойных стандартов. Об этом заявил глава фракции Партии регионов А. Ефремов.

«Меня удивляет, что люди, которые постоянно бегают советоваться к политикам или дипломатам из ЕС, вчера не голосовали за заявление по поводу нашего обращения в Парламентскую ассамблею Совета Европы. То есть они продемонстрировали двойные стандарты: что они говорят одно, а делают совершенно другое», – подчеркнул он.

Комментируя требование оппозиции о возврате к рассмотрению проекта данного постановления в связи с тем, что 20 марта голосовали всего лишь 19 представителей фракции «БЮТ – Батьківщина», а также их требование включить в документ норму о политзаключенных, А. Ефремов сказал: «Хотеть можно все, что угодно, а данный документ проголосован, и возврата к его рассмотрению не будет» (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2012. – 22.03).

Партия регионов не услышала ни одного внятного аргумента в пользу отставки министра образования, науки, молодежи и спорта Д. Табачника. Об этом заявил глава парламентской фракции Партии регионов А. Ефремов на брифинге.

«Я внимательно слушал, как сегодня выступал оппозиционный депутат А. Парубий. Он предложил Верховной Раде и Президенту отправить в отставку Д. Табачника. Но мы не услышали ни одного внятного аргумента, чтобы отправить министра в отставку», – сказал он.

А. Ефремов подчеркнул, что уровень образования и профессиональной квалификации Д. Табачника как министра науки и образования является очень высоким, в том числе по сравнению с предыдущими министрами. «На него навешивают ярлыки. Если поставить рядом Парубия и Табачника, чтобы они дали ответы на вопросы, вы бы увидели, какой уровень подготовки у министра», – резюмировал глава фракции ПР (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03).

Партия регионов считает исчерпанным инцидент на выборах мэра Обухова, связанный с применением силы в отношении депутата Верховной Рады от НУ – НС И. Геращенко. Об этом заявил глава парламентской фракции ПР А. Ефремов.

«Да, коллега согласился с тем, что, возможно, он поступил некорректно по отношению к женщине. Он принес свои извинения как порядочный человек», – сказал он. А. Ефремов выразил мнение, что и в парламенте любой страны Евросоюза инцидент не имел бы правовых последствий. «Я думаю, что нет таких идеалов в Европейском Союзе, при которых бы человек взял женщину на руки, переставил ее на два метра и за это был бы осужден, просто нет. Поэтому толкать нас на путь, на который вы толкаете, это не то действие, которое мы должны делать», – сказал он, отвечая на вопросы журналистов.

Ранее в Интернете было распространено видео, на котором депутат ВР от ПР П. Мельник пытается с применением силы удалить с заседания избирательной комиссии И. Геращенко, присутствовавшую там в качестве наблюдателя. После того, как инцидент получил огласку, «регионал» извинился перед И. Геращенко и преподнес ей букет цветов. Она отказалась принять извинения и обратилась в Генеральную прокуратуру Украины с заявлением о противоправном применении к ней силы со стороны П. Мельника (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03).

Законопроект № 9429-1, которым разрешается реформирование нефтегазового комплекса, будет откорректирован для создания консорциума по управлению газотранспортной системой. Об этом заявил

заместитель министра энергетики и угольной промышленности Украины В. Макуха.

По его словам, в редакции законопроекта, принятого в первом чтении, есть некоторые некорректные моменты с юридической точки зрения, устранив которые, появится возможность создать консорциум. «Это буквально одно-два слова, которые создают размытость положения», – уточнил замминистра.

«Я думаю, что в процессе доработки эта неясность будет снята, тем более что эта неясность – юридическая некорректность», – подчеркнул В. Макуха.

Как сообщалось, Верховная Рада приняла за основу законопроект № 9429-1, которым Кабинету Министров разрешается разделить нефтегазовый госхолдинг на добывающую и транспортирующую компании в соответствии с требованиями европейского законодательства. Вместе с тем документ содержит запрет на приватизацию имущества «Нефтегаза» или созданных в результате его реорганизации компаний (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03*).

Депутати від НУ – НС запропонували обирати мерів міст у два тури. Відповідний законопроект зареєстрували в парламенті депутати від НУ – НС І. Геращенко й К. Куликов.

Для перемоги в першому турі, на думку І. Геращенко, потрібно одержати підтримку абсолютної більшості; у випадку якщо цього не відбулося, двоє лідерів виходять у другий тур, де діє правило відносної більшості (набирати більше 50 % голосів необов'язково).

У парламентській більшості визнають, що запропонований законопроект більш прогресивний, ніж діюча система, однак голосувати за нього не мають наміру. «Я не думаю, що найближчим часом це питання зможе пройти через парламент, адже два тури – це збільшення вартості виборів. Хоча в принципі ідея цінна, і колись до неї треба буде повернутися», – сказав заступник глави профільного комітету «регіонал» О. Чорноморов.

Експерти підтримують ініціативу опозиції. «Логічно зробити два раунди на виборах мера, щоб переконатися, що перемогу одержав кандидат, який має підтримку людей. Негативних наслідків у цієї норми тільки два – проведення виборів вимагає більше часу й більше фінансів», – пояснив глава представництва IFES в Україні Д. Енніс.

У світовій практиці більше поширені вибори мерів в один тур, однак зустрічається й система виборів у два тури. Зокрема, у Польщі мерів усіх міст обирають у дві тури. У Франції для малих міст діє однотурова система, однак мер Парижа повинен одержати підтримку абсолютної більшості.

Видання зазначає, що І. Геращенко й К. Куликов співробітничать з партією В. Кличка УДАР (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 22.03*).

Сопредседатель Харьковской правозащитной группы Е. Захаров больше не будет баллотироваться на пост уполномоченного Верховной Рады по правам человека.

«Парламент меня не выберет. Я для них чужой, поэтому нет смысла больше баллотироваться», – сказал он.

«Сейчас оппозиционные фракции обсуждают возможность выдвижения кандидатуры президента международного женского правозащитного центра “Ла Страда-Украина” Е. Левченко, но, думаю, шансов у нее нет. Голосование пройдет в период с 14 по 24 апреля и однозначно победит В. Лутковская. Из всех чиновников, которых может предложить Партия регионов, она наилучший кандидат: молодая, активная и лояльная власти», – подчеркнул Е. Захаров.

Как сообщалось, 15 марта Верховная Рада не смогла избрать омбудсмена. Ни один из кандидатов на этот пост не набрал необходимого количества голосов. В частности, за В. Лутковскую проголосовали 212 депутатов, а за правозащитника Е. Захарова – 134.

Председатель Комитета по правам человека О. Зарубинский сообщил, что новый уполномоченный Верховной Рады по правам человека может быть избран не раньше апреля (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 22.03*).

Новый Закон «О системе гарантирования вкладов физлиц» не предусматривает больше гарантированного возврата вкладчику депозита размером до 150 тыс грн. Об этом с парламентской трибуны заявил член парламентского Комитета по вопросам финансов и банковской деятельности С. Аржевитин.

«В новом законе по гарантированию вкладов пропала норма о гарантированном депозите до 150 тыс. грн, которые раньше выплачивал Фонд гарантирования вкладов физлиц. Теперь фонд сам будет решать, какую сумму он выплатит вкладчику», – заявил С. Аржевитин. По его мнению, фонд в дальнейшем может применить практику выплаты минимальных размеров компенсации вкладчиков, учитывая, что его активы на сегодняшний день составляют 5 млрд грн.

Напомним, Президент В. Янукович одобрил передачу от Национального банка Фонду гарантирования вкладов физических лиц права вводить временную администрацию и ликвидировать банки, подписав соответствующий Закон № 4452-VI «О системе гарантирования вкладов физических лиц» (законопроект № 9342) (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2012. – 22.03*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Засідання Українсько-російської міждержавної комісії має відбутися найближчим часом. Про це Президент України В. Янукович заявив під час зустрічі з Головою уряду Російської Федерації В. Путіним, яка відбулася в державній резиденції «Ново-Огарьово».

«Я сподіваюся, що найближчим часом ми проведемо Міждержавну комісію. Підготовлений цілий пакет документів, вже за якими нам треба подивитися, підвести ризику і приймати рішення щодо їх підписання. Вони, звичайно, створять умови для розвитку економік наших країн», – сказав глава держави.

Президент також звернув увагу на важливість активізації секторальної економічної співпраці між Україною та РФ. У цьому напрямі, зазначив він, вже проведено значну роботу. «Це і питання атомної енергетики, підготовки сировинної бази у цьому плані та в цілому в питаннях енергетичних», – зауважив він. Глава держави висловив упевненість у необхідності подальшого посилення міжрегіонального співробітництва між двома державами. «Упевнений: все, що було зроблено у питаннях міжрегіональної співпраці – це треба продовжувати і поглиблювати... Прикордонні райони України і Росії достатньо вже об'єднали і для прикордонної торгівлі, і для створення умов для наших громадян для перетину кордону», – зазначив Президент.

В. Янукович також привітав В. Путіна з обранням на посаду Президента Російської Федерації. «Хотів би привітати вас із перемогою, яку ми пов'язуємо зі стабільністю в нашому регіоні», – сказав глава Української держави.

Зі свого боку Голова уряду РФ підкреслив, що радий можливості зустрітися й обговорити двосторонні відносини двох країн та найближчі перспективи їх розвитку. Він також звернув увагу на позитивну динаміку зростання товарообігу між Україною та Росією. «Ми значно перевищили докризовий рівень торгового обороту. У нас у 2008 р. було 40 млрд, наприкінці минулого року – вже 50. Це дуже хороший темп і, звичайно, нам треба його підтримувати», – сказав В. Путін (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2012. – 20.03).

Президент України В. Янукович у Москві провів зустріч із виконуючим обов'язки Президента, Головою парламенту Республіки Молдова М. Луну.

Сторони обговорили питання розвитку двостороннього українсько-молдовського співробітництва.

Президент України також передав вітання новообраному Президенту Республіки Молдова Н. Тимофті (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2012. – 20.03).

Президент України В. Янукович провів зустріч з керівниками церков і релігійних організацій.

Вітаючи церковних діячів на традиційній щорічній зустрічі, глава держави висловив упевненість, що під час розмови сторони обговорять актуальні питання розвитку країни. «Я хотів би послухати вас – що змінилося за рік у нашій державі, почути ваші думки», – сказав він. «Хотів би подякувати вам всім за те духовне служіння, яке ви несете людям», – сказав В. Янукович.

Президент також побажав якнайскорішого одужання Предстоятелю Української православної церкви, Митрополиту Київському і всієї України Володимиру (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 21.03).**

Проект програми гуманітарного розвитку України, який підготували фахівці Національної академії наук, буде розглянуто найближчим часом. Про це Президент України В. Янукович заявив під час зустрічі з главами церков та релігійних організацій.

«Програма, яка зараз підготовлена НАН України, щодо гуманітарного розвитку нашої країни буде найближчим часом розглянута», – сказав глава держави.

В. Янукович запросив представників Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій долучитися до розгляду цього документу. Він висловив переконання, що належне місце у Програмі має бути відведено духовному розвитку України. «Згідно з Конституцією, церква відділена від держави, але, за великим рахунком, мета в нас одна – створення умов для життя людей і будівництво сильної країни», – наголосив В. Янукович (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 21.03).**

Україна продовжує працювати над приведенням своїх демократичних та правових стандартів у відповідність до норм Європейського Союзу. Про це Президент України В. Янукович заявив під час зустрічі з керівниками церков та релігійних організацій.

Глава держави наголосив: євроінтеграційний курс України передбачає насамперед адаптацію за всіма напрямками життя до стандартів країн ЄС. «Підготовка у нас триває, ми пройшли великий шлях євроінтеграції, маємо певну програму євроінтеграції. Іде гармонізація українського законодавства з європейським», – наголосив В. Янукович (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 21.03).**

Влада повинна забезпечувати рівні умови та можливості для всіх громадян України, незалежно від їх релігійної приналежності. На цьому наголосив Президент України В. Янукович під час зустрічі з керівниками церков та релігійних організацій.

«Держава, безумовно, повинна створювати рівні умови для всіх. Щоб кожна людина була наділена тою увагою і повагою, яких вона потребує», – сказав глава держави. Він зазначив: у людей не повинно бути жодних перешкод для задоволення їхніх духовних потреб.

Президент наголосив, що вважає неприпустимим порушення принципу рівності в питанні реалізації прав і можливостей віруючих різних конфесій. Глава держави запропонував керівникам церков і релігійних організацій проводити зустрічі, подібні до сьогоднішньої, на постійній основі двічі на рік. «Ми з вами робимо велику справу – ми фактично єднаємо країну», – сказав глава держави. Він підкреслив, що йдеться про спільну відповідальність за стан справ у країні та її розвиток (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).*** – 2012. – 21.03).

Президент України В. Янукович доручив Прем'єр-міністру М. Азарову та голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, П. Яцуку до 2 липня розробити та визначити вимоги щодо створення технологічної інфраструктури мережі Інтернет та мереж доступу до неї у населених пунктах, а також розробити спрощений порядок погодження проектів зі створення такої інфраструктури.

Також глава держави доручив уряду опрацювати питання щодо визначення правил доступу операторів та провайдерів телекомунікацій до елементів технологічної інфраструктури мережі Інтернет спільного користування та житлового фонду всіх форм власності для організації та проведення відповідних будівельних, монтажних робіт.

Голові Ради міністрів Автономної республіки Крим та головам обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій Президент доручив під час підготовки проектів регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку сприяти забезпеченню широкого доступу до мережі Інтернет, зокрема в сільській місцевості; розбудові технологічної інфраструктури мережі Інтернет та мереж доступу до неї споживачів; створенню окремих елементів технологічної інфраструктури мережі Інтернет спільного користування (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).*** – 2012. – 21.03).

20–21 березня 2012 р. радник Президента України, керівник Головного управління з питань судоустрою Адміністрації Президента А. Портнов здійснив робочий візит до Брюсселя.

У рамках візиту радник глави держави зустрівся з віце-президентом Європейського парламенту Я. Протасевичем і лідерами низки політичних груп ЄП, а також провів консультації з керівництвом та експертами профільних підрозділів Єврокомісії та Європейської служби зовнішньої діяльності.

Основну увагу під час зустрічей сторони приділили питанням судової реформи в Україні, реформування адвокатури та кримінальної юстиції.

А. Портнов дав детальну характеристику новому Кримінальному процесуальному кодексу України, який, як очікується, буде невдовзі розглянутий Верховною Радою. При цьому він звернув увагу на те, що новий КПК, який отримав позитивну оцінку з боку експертів Ради Європи, вирішить низку важливих питань, порушених в останніх резолюціях ПАРЄ та Європарламенту щодо України.

На переконання А. Портнова, новий Кримінальний процесуальний кодекс суттєво наблизить Україну до європейських стандартів у сфері правосуддя (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 21.03*).

На засіданні уряду було розглянуто питання стабілізації ринку нафтопродуктів: зокрема зниження акцизу на світлі нафтопродукти та створення умов для завезення в Україну нафти мінімальним обсягом мільйон тонн. Як зазначив Прем'єр-міністр України М. Азаров, «якість життя в країні визначається також рівнем цін та забезпеченістю товарами повсякденного попиту», і з цієї точки зору проблема цін на нафтопродукти набула особливої гостроти.

Глава уряду наголосив, що останніми днями на світових ринках визначилася тенденція значного подорожчання нафти. На думку директора-розпорядника Міжнародного валютного фонду пані Лагард, такий рівень цін створює серйозну загрозу світовій економіці.

«Нам треба гнучко реагувати на такий виклик, – наголосив М. Азаров. – Адже ростуть ціни і збільшується ввізне мито на нафту, яка завозиться в Україну. Це робить нафтопереробку на вітчизняних заводах нерентабельною. Через таку ситуацію уже зупинились нафтопереробні заводи в Лисичанську й Одесі. Зменшились загальні обсяги переробки нафти в Україні».

Прем'єр-міністр заявив, що з огляду на такий розвиток подій, уряд сьогодні змушений прийняти непросте рішення. Для стабілізації роботи нафтопереробних підприємств і активізації ринку нафтопродуктів, потрібно виконати дві умови: створити умови для завезення нафти в мінімальному обсязі 1 млн т та знизити акциз на світлі нафтопродукти. «Чому я назвав це рішення непростим? Тому що воно спричинить втрату частини запланованих

доходів бюджету. А це вкрай важко для поточного року, коли бюджет напружений і вирішує системні проблеми», – підкреслив М. Азаров.

При цьому він наголосив: «На іншій частині терезів – запуск у роботу нафтопереробних підприємств. А це тисячі робочих місць, зарплата людей, відрахування у Пенсійний фонд і стабільність цін та насиченість ринку нафтопродуктів. Це безумовно важливо, особливо, коли починаються весняно-польові роботи».

Прем'єр-міністр окремо підкреслив, що заходи, яких вживає уряд, тимчасові. «Вони будуть діяти рівно стільки, скільки буде зберігатися аномально висока ціна на нафту, – сказав М. Азаров. – Ось чому реакцію на ситуацію, що склалася я назвав непростою, але гнучкою» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 21.03*).

Ліки мають бути доступні кожному українцю, незалежно від статків. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 21 березня.

«Перша проблема, яку треба негайно вирішувати – доступність ліків», – наголосив М. Азаров. При цьому він зазначив, що дві третини наших співгромадян вважають, що ліки занадто дорогі. Фахівці порахували, що, наприклад, літній людині, яка постійно приймає препарати від тиску та цукрового діабету, запровадження справедливих цін заощадить до 200 грн на місяць. «А якщо залишити у ціноутворенні все як є, скільки б ми не підвищували пенсії та соціальні виплати, нестримні апетити постачальників і аптечних мереж будуть спустошувати кишені пенсіонерів», – зазначив глава уряду.

А саме тому, на переконання М. Азарова, «держава повинна раз і назавжди взяти під контроль питання вартості ліків». «Президент України поставив завдання поступово впровадити європейський підхід до визначення обґрунтованої ціни: так звані референтні ціни, – сказав Прем'єр-міністр. – Тобто, держава визначатиме граничні ціни на певні групи ліків в аптечних мережах, виходячи з ретельного вивчення об'єктивної інформації: цін виробника, роздрібних цін у сусідніх державах, аналізу витрат постачальника і продавця, вартості вітчизняних аналогів імпортованих ліків тощо» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 21.03*).

Кабінет Міністрів найближчим часом сформує комплексну систему державного регулювання цін на ліки. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час наради щодо розвитку системи охорони здоров'я.

«Держава повинна раз і назавжди взяти під жорсткий контроль ціни на ліки. Тут неприпустимий формалізм. Необхідно у стислі терміни сформулювати єдину, комплексну систему державного регулювання цін на ліки. Ми повинні повернути людям відчуття захищеності», – наголосив М. Азаров.

Він також вимагає від Міністерства охорони здоров'я розробити конкретний механізм для вирішення цього завдання, а також алгоритм взаємодії між міністерствами, відомствами й операторами ринку та винести на розгляд уряду відповідні пропозиції щодо створення системи. «Обґрунтованість цін на ліки є для нас надзвичайно важливим питанням, оскільки витрати людей на аптеку зростають і стають дуже обтяжливими», – відзначив Прем'єр.

У свою чергу віце-прем'єр-міністр України, міністр охорони здоров'я Р. Богатирьова поінформувала, що нині триває робота над проектом урядової постанови щодо введення референтних цін на ліки для хворих на гіпертонію і діабет. «Ми напрацьовували механізми введення справедливих референтних цін на медпрепарати та обговорили два пілотних проекти, які почнуть реалізовуватись у травні – червні цього року, відповідно до яких будуть запроваджені референтні ціни на певні види медпрепаратів для лікування гіпертонічних хвороб і лікування інсуліном діабетичних хвороб», – сказала вона.

Крім того, глава уряду доручив МОЗ провести широку нараду за участю заступників голів облдержадміністрацій, які відповідають за медичну галузь, запросити на неї мерів великих міст і головних лікарів з усієї України. «Необхідно оперативно зібрати не лише заступників голів ОДА, а й головних лікарів обласних лікарень, районних лікарень», – зазначив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустріч із Президентом Польщі Б. Коморовським подякував йому за підтримку євроінтеграційних прагнень України.

«Я хочу подякувати Вам пане Президент за послідовну підтримку України у євроінтеграційних прагненнях», – сказав М. Азаров. У свою чергу Президент Польщі зазначив, що йому приємно, адже наші країни наповнюють практичним змістом стратегічні двосторонні відносини та додав, що вперше за останні два роки Україні вдалося зробити важливі практичні кроки, які наближують європейську перспективу України. Він додав, що Україна провела складні переговори щодо Угоди про асоціацію. «Уперше за останні два роки Україні вдалося зробити важливі практичні кроки, які наближують її перспективи: Україна провела складні переговори щодо Угоди про асоціацію. І це успіх», – зауважив Президент Польщі. Водночас він підтвердив, що в усіх контактах з європейськими партнерами Польща й надалі підтримуватиме Україну.

Крім того, сторони обговорили стан двосторонніх відносин. Водночас глава українського уряду звернув увагу на динамічне зростання двосторонніх торгівельно-економічних відносин, зокрема М. Азаров зазначив, що товарообіг між країнами у 2011 р. збільшився на 30 % і перевищив 6 млрд дол. За словами Прем'єр-міністра України це досить гарний показник. При цьому він додав, що потрібно зберегти таку позитивну динаміку. «Товарообіг

виріс на 30 % і перевищ 6 млрд дол. Що досить непогано для наших країн. Є всі можливості і бажання зберегти таку позитивну динаміку», – зауважив М. Азаров.

Водночас Прем'єр-міністр поінформував, що вчора Верховна Рада України прийняла важливе рішення щодо імплементації в Україні Європейської енергетичної хартії (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

Україна зацікавлена у демократичності та прозорості виборчого процесу та готова запросити всіх іноземних спостерігачів, які виявлять бажання, сказав М. Азаров під час зустрічі з Маршалком Сейму Республіки Польща Є. Конач.

«Ми готові прийняти стільки іноземних спостерігачів, скільки зможуть чи хочуть послати іноземні країни, тому що ми зацікавлені у прозорості та легітимності виборів» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

Одним із головних завдань уряду є виведення бізнесу з тіні, зазначив М. Азаров під час відвідин Варшавської фондової біржі.

«Головне наше завдання зменшити тіньовий бізнес, тобто створити умови і стимули для того, аби бізнес платив податки», – сказав М. Азаров. Водночас Прем'єр-міністр підкреслив, що уряд проводить дерегуляцію та зменшення адміністративного впливу на бізнес.

«Уряд за останні два роки активно проводить політику дерегуляції та зменшення адміністративного впливу на бізнес. Я думаю, що за рік-півтора ми завершимо цей процес», – сказав М. Азаров. При цьому він зазначив, що уже зараз новий бізнес в Україні можна зареєструвати за 1–3 дні. Разом із тим, законом України закріплено, що виділення земельної ділянки для будівництва становить не більше 90 днів.

Крім того, глава уряду підкреслив, що в Україні вдвічі скорочено кількість податків та на 4 % зменшено податок на прибуток. М. Азаров додав, що нині податок на прибуток становить 21 %, наступного року він буде 19 % і у 2014 р. становитиме 16 % (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

За два роки в Україні збудовано готелів більше, ніж за 20 років незалежності України, повідомив М. Азаров під час відвідин Варшавської фондової біржі.

«Ми за два роки збудували в країні готелів більше, ніж за всі 20 років незалежності України», – сказав М. Азаров. При цьому він підкреслив, що цьому сприяло звільнення готельного бізнесу від сплати податку на прибуток протягом 10 років» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

Прем'єр-міністр М. Азаров закликав підприємців підвищувати прибутковість підприємств і піднімати зарплати працівникам. На цьому він наголосив на урочистостях з нагоди 20-річчя створення Українського союзу промисловців і підприємців.

«Ваша справа, любі мої, створювати прибуток і платити нормальну заробітну плату людям, щоб у нас зростали відрахування до Пенсійного фонду, і люди б одержували добавку до заробітної плати. Нам пора виходити на нормальну заробітну плату», – наголосив Прем'єр-міністр, звертаючись до підприємців. За його словами, середня зарплата за грудень у 3 тис. грн в Україні є низьким показником. «Ну хіба 3 тис. – це нормальний показник для нашої країни?» – обурився М. Азаров, заявивши, що спільним завданням уряду та підприємців є «виведення зарплати з тіні».

Водночас Прем'єр-міністр підкреслив, що уряд поступово зменшуватиме нарахування на фонд оплати праці. Він зазначив, що протягом двох років знижено на чотири процентних пункти податок на прибуток.

М. Азаров наголосив, що уряд робить усе для створення необхідних умов для розвитку бізнесу. «Працюйте так, щоб прибуток був. А що, М. Азаров за вас має прибуток створювати? Азаров має створювати умови – це нормальний клімат, нормальна ціна на електроенергію, на газ!» – сказав Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 20.03).

Уряд забезпечить правовий захист бізнесу, у зв'язку з чим заплановано впровадження ряду перетворень. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров на урочистостях з нагоди 20-річчя створення Українського союзу промисловців і підприємців.

«Уряд планує встановити правовий захист бізнесу, захист від рейдерства, від неправомірних дій правоохоронних органів, судової системи. Усе це стоїть на порядку денному. Ми знаємо ці проблеми», – підкреслив Прем'єр-міністр.

Для досягнення цього результату, як зазначив М. Азаров, уряд планує прискорити впровадження ряду реформ. За його словами, буде прискорено реалізацію судової реформи для забезпечення незалежності судів, справедливого й об'єктивного розгляду справ, винесення і оскарження рішень, у тому числі і в господарській сфері. При цьому буде посилено антикорупційну роботу.

Також буде реформована система виконавчої служби, яка, як відзначив глава уряду, на сьогодні є недосконалою, у зв'язку з чим значна кількість судових рішень не виконуються. До того ж, планується завершити дерегуляцію. «Зокрема, необхідно скоротити кількість дублюючих документів на кожному етапі дозвільної процедури», – повідомив М. Азаров.

На часі, за словами Прем'єр-міністра, проведення реформ у секторах, які мають значний інвестиційний потенціал, зокрема в аграрно-промисловому комплексі. «При виваженому впровадженні реформ АПК для України може

стати конкурентною перевагою на світових ринках», – зазначив він.

Крім того, за словами М. Азарова, уряд розраховує, що створення ринку землі сільськогосподарського призначення стане стимулом для довгострокових інвестицій та впровадження передових аграрних технологій та інновацій. Також планується прискорити реформи в енергетичній галузі (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 20.03*).

Кабінет Міністрів України своєю постановою вніс зміни до Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам і державної соціальної допомоги на догляд. Тим самим приведено норми Порядку у відповідність до Законів «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та інвалідам», «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам» та «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи», прийнятих парламентом торік.

Зокрема, йдеться про встановлення інвалідам Великої Вітчизняної війни розміру державної соціальної допомоги на догляд незалежно від закону, за яким їм призначено пенсію; збільшення розміру допомоги на догляд інвалідам війни I групи підгрупи А до 100 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність; збільшення середньомісячного сукупного доходу для визначення права на призначення державної соціальної допомоги інвалідам I групи із 100 до 115 % прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб.

Також приведено у відповідність до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам» норми щодо віку, який дає право жінкам на одержання державної соціальної допомоги (поетапне збільшення віку з 58 до 63 років для призначення державної соціальної допомоги жінкам, які не мають права на пенсію).

Крім того, удосконалюється порядок призначення допомоги бездомним особам. Як відомо, такі особи раніше для призначення допомоги повинні були надати довідку про склад сім'ї з місця проживання. Але оскільки вони втратили зв'язок з місцем проживання, то й не могли надати такі довідки. Прийнятою урядом постановою передбачено, що бездомні особи будуть надавати довідку про місце проживання або місце перебування, яка видається центром обліку бездомних осіб, де вони перебувають на обліку, або закладом соціального захисту для бездомних осіб, де їм надається тимчасовий притулок (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 21.03*).

20 березня в Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України відбулося засідання Міжвідомчої комісії з питань сприяння розвитку вітчизняного книговидання та книгорозповсюдження. Вів засідання голова комісії, міністр освіти і науки, молоді та спорту Д. Табачник.

Члени комісії обговорили стан українського видавничого ринку та наголосили на необхідності функціонування концептуального документа, який би врегулював проблемні питання вітчизняної книговидавничої справи. З доповіддю з цього питання виступив голова Держкомтелерадіо України О. Курдінович.

За даними Книжкової палати ім. І. Федорова, минулого року в Україні було видано 22 826 назв книг і брошур загальним тиражем 46 565, 7 тис. прим. Тобто, на одного жителя України було видано більше одного примірника книги. На думку голови Держкомтелерадіо України, причиною незадовільного стану книговидання є відсутність довгострокової державної стратегії щодо подальшого розвитку видавничої сфери; незахищеність вітчизняного книжкового ринку; відсутність належного книжкового асортименту в торговельній мережі, обмеження доступу громадян до книги як джерела знань та культури; відсутність повноцінної мережі книгорозповсюдження тощо.

Наразі Держкомтелерадіо з метою вирішення зазначених проблем розробив проект концепції Державної цільової національно-культурної програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції та читання на 2013–2017 рр.

«Метою розробленого документа є збільшення виробництва книг хоча б до двох примірників на кожного українця, – зазначив О. Курдінович. – Це найперший і найдоступніший орієнтир для роботи в цій сфері. Крім того, згадана концепція спрямована на вирішення й інших завдань, серед яких, безумовно, і популяризація читання».

За словами голови Держкомтелерадіо України, досвід інших країн вказує на те, що саме за допомогою державної цільової підтримки та стимулювання читання вдається досягти стабільного розвитку книговидавничої справи та задовольнити читацький попит, ураховуючи інтереси та запити населення.

Як зазначив міністр освіти і науки, молоді та спорту Д. Табачник, проект концепції охоплює цілий ряд питань, що стосуються не лише книговидання, але й розширення мережі роздрібної торгівлі, створення та встановлення в бібліотеках електронних каталогів тощо.

Також Міжвідомча комісія обговорила шляхи запровадження механізмів випуску серій книжкової продукції за доступними цінами (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 21.03).*

На прес-конференції для представників засобів масової інформації щодо основних результатів діяльності МОНмолодьспорту з реалізації соціально-економічних реформ протягом другого року роботи уряду міністр освіти і науки, молоді та спорту Д. Табачник наголосив, що одним із головних завдань у галузі освіти є забезпечення її доступності.

Для реалізації цього завдання владою було здійснено ряд заходів. Так, на виконання Державної програми «Шкільний автобус» у 2011 р. уряд асигнував 75 млн грн, що дало можливість придбати 209 машин. Ще понад 300 автобусів

придбано за кошти місцевих бюджетів. У 2012 р. вперше за роки існування такої програми заплановано виділити безпрецедентну суму коштів – 352 млн грн, з них 20 млн – на шкільні автобуси для перевезення учнів з особливими потребами. Це дасть змогу закупити понад 900 шкільних автобусів та понад 40 спеціальних шкільних автобусів (стільки ж, скільки за всі попередні роки реалізації програми), що допоможе задовольнити загальнодержавну потребу в цих транспортних засобах протягом 2012–2013 рр. Такий підхід є наслідком планомірної політики уряду. Замість популістських закликів – реальні справи.

Українським важливим здобутком діяльності у сфері забезпечення надання освітніх послуг стало те, що вперше в Україні законодавчо врегульовано питання інклюзивного навчання та розроблено Концепцію розвитку інклюзивної освіти. У зв'язку з інтеграцією дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітні навчальні заклади їх кількість в інтернатних закладах зменшилася на 1 тис. За даними органів управління освітою обласних держадміністрацій, у загальноосвітні школи інтегровано понад 120 тис. дітей з особливими освітніми потребами, з яких 71, 5 тис. – це діти, які потребують корекції психофізичного розвитку, створення спеціального навчального середовища (із них – 45 % дітей з інвалідністю).

Державна політика в галузі захисту прав дітей в Україні спрямована на реформування системи опіки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Одним із пріоритетних завдань у виконанні поставленої мети є реалізація Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Перепрофільовано 15 інтернатних закладів у загальноосвітні навчальні установи інших типів: санаторні, навчально-реабілітаційні центри, дошкільні навчальні заклади. Протягом 2011 р. у 113 дитячих будинках виховувалося 4, 8 тис. дітей (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 21.03.*)

Кабінет Міністрів України впровадить ряд механізмів з урегулювання цін на лікарські засоби для населення шляхом встановлення в Україні референтних цін та часткової компенсації вартості медикаментів. Про це на брифінгу в Будинку уряду заявила віце-прем'єр-міністр, міністр охорони здоров'я Р. Богатирьова.

За її словами, такі заходи вживатимуться на виконання доручення Президента України В. Януковича, яке він дав 7 березня під час розширеного засідання Кабінету Міністрів щодо впровадження в Україні європейського досвіду державного ринкового регулювання цін на ліки та поступового запровадження референтних цін на ліки.

Як зазначила Р. Богатирьова, референтні ціни запроваджено в 24 з 27 країн Євросоюзу. «Ми вивчили всі ризики, які можуть бути при запровадженні референтних цін на ліки, і дійшли висновку, що в Україні не тільки правомірно, але й доцільно запровадити референтне ціноутворення», – зазначила віце-прем'єр-міністр і додала, що діюча нормативно-правова база демонструє те, що деякі елементи референтного ціноутворення і

відшкодування вже в Україні існують. Нині опрацьовується проект урядової постанови щодо запровадження референтного ціноутворення та механізму реінбурсації на встановлений перелік медичних препаратів в аптечній мережі.

Разом з тим віце-прем'єр-міністр, міністр охорони здоров'я наголосила, що уряд зробить усе можливе, щоб референтні ціни були встановлені на якомога ширший перелік медичних препаратів: «Ми маємо на меті, опрацювавши досвід введення цих пілотних проектів, зробити все можливе, щоб найбільший перелік медичних препаратів в Україні реалізовувався за референтними цінами».

Разом з тим Р. Богатирьова зазначила, що реалізація проекту буде супроводжуватися роз'яснювальною роботою (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

«Безпека українських миротворців – головне питання для Міністерства оборони України». На цьому 21 березня наголосив міністр оборони України Д. Саламатін у Косово під час зустрічі з командиром багатонаціональної бойової групи East полковником Дж. Джей Літхеном.

Обговорюючи сучасну обстановку в краї, пов'язану із майбутніми виборами, Д. Саламатін та полковник Дж. Джей Літхен торкнулися питань, пов'язаних із забезпеченням безпеки миротворців під час виконання ними завдань. «Безпека українських миротворців – головне питання для Міністерства оборони України», – наголосив Д. Саламатін.

У свою чергу полковник Дж. Джей Літхен запевнив, що командування сил КФОР та багатонаціональної бойової групи East тримає питання забезпечення безпеки миротворців на особливому контролі.

Глава вітчизняного оборонного відомства висловив сподівання, що забезпечення безпеки військовослужбовців, які входять до складу Міжнародних сил безпеки в Косовому, залишатиметься для американської сторони пріоритетним і надалі. «Ми сподіваємося, що така політика, спрямована на збереження життя людей, матиме продовження», – підкреслив міністр оборони України Д. Саламатін (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 21.03).

Украина считает переговорный процесс более эффективным путем решения вопросов, связанных с качеством поставляемой продукции, чем взаимные санкции. Об этом заявил министр иностранных дел К. Грищенко после заседания совета экспортеров при МИД Украины.

«Всегда более эффективно договариваться. Еще не исчерпаны возможности переубедить российских коллег в надлежащем качестве украинской продукции», – сказал он, комментируя ситуацию с запретом на поставки украинского сыра в Россию.

Вместе с тем глава МИД не исключил принятия Украиной ответных

заградительных мер на импорт определенных товаров из Российской Федерации. «Конечно же, могут и будут соответствующим образом рассматриваться разные варианты, если мы не решим это через партнерскую дискуссию. Однако всегда, я считаю, более продуктивно договариваться», – подчеркнул министр.

Ранее первый вице-премьер-министр В. Хорошковский заявил, что исключает введение Украиной встречных торговых ограничений в ответ на недружественные действия со стороны России и Беларуси в отношении украинских товаров. По его мнению, заградительные меры в основном приводят к переориентации на другие рынки, что негативно влияет на двусторонние торговые отношения (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03).

ПОЛІТИКА

Вина экс-премьера Ю. Тимошенко в совершении должностных преступлений доказана в суде. Об этом заявил министр иностранных дел Украины К. Грищенко в статье для американского издания The New York Times.

К. Грищенко напомнил, что такие же процессы с обвинениями в коррупции происходят и в других странах Европы, например Хорватии и Исландии. «Принцип тот же: каким бы ни было решение суда, его нужно уважать. Обжаловать решение можно в судах высшей инстанции», – подчеркнул он, комментируя письмо глав МИД пяти европейских стран с критикой в адрес украинских властей.

Министр отметил, что Украина вынуждена платить кабальную цену за российский газ по соглашениям, подписанным в 2009 г. по инициативе тогдашнего Премьера Ю. Тимошенко. «Смешно звучит, но теперь нам дешевле импортировать российский газ из Германии, чем из самой России», – подчеркнул глава МИД Украины.

Вместе с тем он отметил, что Украина не сходила с пути евроинтеграции и полна решимости развивать европейские ценности в стране. Поэтому, по словам К. Грищенко, подписание соглашения об ассоциации, переговоры относительно которого завершились в 2011 г., в интересах обеих сторон, Украины и Евросоюза (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03).

Спикер палаты депутатов парламента Италии Дж.-Ф. Фини выразил поддержку и солидарность экс-премьер-министру Украины Ю. Тимошенко. Об этом он заявил во время встречи с дочерью экс-премьера Е. Тимошенко и экс-вице-премьером Г. Немьрей, сообщили в пресс-службе «БЮТ – Батьківщина».

«От имени всех политсил парламента Италии я хочу выразить полную

поддержку и солидарность с Ю. Тимошенко и другими политзаключенными Украины. Демократические свободы и права человека – это основополагающие ценности, которые не должны иметь политической окраски», – заявил он.

В свою очередь Е. Тимошенко поблагодарила Дж.-Ф. Фини за четкую позицию по отношению к ее матери и другим бывшим высокопоставленным чиновникам Украины. «Украина тяжело добывала демократию не для того, чтобы позволить авторитарному режиму убить ее», – заявила она.

Е. Тимошенко и Г. Немыря находятся с визитом в Италии. Планируется, что они проведут встречи с руководством парламента Италии и представителями различных политических групп страны. Кроме того, дочь экс-премьера выступит на заседании Комиссии по иностранным делам парламента Италии.

Как известно, ранее Е. Тимошенко неоднократно встречалась с руководителями Евросоюза и депутатами Европарламента. Она пыталась добиться содействия европейских структур в освобождении Ю. Тимошенко от отбывания наказания по приговору суда (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03).

Защита Ю. Тимошенко получила доказательства от независимых экспертов, которые свидетельствуют о ее невиновности по «газовому делу». Об этом на пресс-конференции заявил адвокат экс-премьера С. Власенко.

По его словам, центр судебных экспертиз «Альтернатива» по просьбе защиты сделал анализ единого доказательства, которым оперировал судья Р. Киреев при вынесении приговора 11 октября. «Это якобы подпись Тимошенко на газовых директивах. Больше никаких доказательств нет, больше ни одного документа, подтверждающего вину Ю. Тимошенко в якобы личном подписании газовых директив, не существует», – подчеркнул С. Власенко. «Директор этого учреждения А. Круть, который имеет стаж экспертной работы с 1980 г., установил, что подпись в правой верхней части не является рукописной подписью, а представляет собой факсимиле», – сказал он. «На самом деле все, в чем обвиняется Ю. Тимошенко, а именно в том, что она якобы что-то подписала – это опровергается выводами независимых экспертов», – отметил защитник.

С. Власенко также сообщил, что на 15 мая назначено судебное разбирательство жалобы Ю. Тимошенко. «У Высшего специализированного суда с такими доводами нет другой возможности, чем отменить все эти позорные приговоры, все позорные решения Апелляционного суда Киева и установить, что закон Ю. Тимошенко не нарушала», – резюмировал он.

Как сообщалось, Высший специализированный суд по рассмотрению гражданских и уголовных дел 15 мая рассмотрит кассационную жалобу защиты Ю. Тимошенко на ее приговор (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03).

Предложение экс-первого вице-премьера А. Турчинова о немедленном присоединении партии УДАР к Комитету сопротивления диктатуре является неприемлемым. Об этом заявила заместитель главы фракции УДАР в Киевсовете Н. Новак в комментарии изданию «Главком».

«Сейчас в оппозиции некоторые относятся к вопросу объединения с позиции старшего брата: мол, “служил – имею право”. Об объединении можно говорить, когда партнеры будут равными, будут рассмотрены критерии выдвижения кандидатов и проведены своего рода праймериз», – пояснила Н. Новак.

По ее словам, в оппозиции сейчас оказалось очень много дискредитировавших себя лиц. «И поэтому у людей такое разочарование, они не хотят идти на выборы. Ведь сегодня многие люди, которые называют себя оппозицией, – это бывшая власть», – подчеркнула представитель УДАРа.

Она также выразила мнение о нецелесообразности формирования единого партийного списка кандидатов в депутаты на предстоящих парламентских выборах. «Если говорить о списках, то тут объединяться нельзя, поскольку каждая отдельная политсила – это свой бренд, своя программа. А что касается мажоритарных округов, есть над чем серьезно задуматься», – резюмировала Н. Новак (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03*).

Украинская социал-демократическая партия переименована в Партию Натальи Королевской «Украина – вперед!». Об этом сообщил депутат Верховной Рады Е. Суслов на своей странице в социальной интернет-сети.

По его словам, такое решение принято на IX съезде УСДП. Ранее сообщалось, что общественные организации предложили переименовать УСДП в партию «Украина – вперед!».

Как сообщалось, главу парламентского Комитета по промполитике Н. Королевскую вместе с Е. Сусловым исключили из фракции «БЮТ – Батьківщина» за нарушение дисциплины.

Представители «БЮТ – Батьківщина» утверждают, что УСДП и Н. Королевская сотрудничают с Администрацией Президента, что несовместимо с оппозиционным статусом. Позднее УСДП вышла из Комитета сопротивления диктатуре, созданного под эгидой «БЮТ – Батьківщина» (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03*).

Рішення Конституційного Суду про перенесення терміну декларування депутатами і держслужбовцями своїх витрат свідчить про намагання влади й далі приховувати свої доходи, отримані незаконним шляхом. Про це заявили у фракції «БЮТ – Батьківщина».

«Конституційний Суд підтвердив своє реноме кишенькового органу з втілення всіх забаганок В. Януковича та його партії. На прохання депутатів від Партії регіонів він освятив подальший безкарний пограбунок країни та обкрадання українського народу», – ідеться в заяві фракції.

«В. Янукович та його поплічники застовпили своє право на золоті унітази, приватні літаки та розкішні маєтки, які вони купують на вкрадені з державного бюджету гроші», – наголосили у фракції. Там нагадали, що пакет антикорупційного законодавства, у тому числі і Закон про «Про засади запобігання та протидії корупції», який передбачав декларування не лише доходів, але й видатків, був ухвалений ще за ініціативи уряду Ю. Тимошенко.

«Але щойно В. Янукович прийшов на посаду президента, він одним з перших рішень переніс термін набрання чинності цього Закону на цілий рік», – підкреслили в «БЮТ – Батьківщині». «Укупі з подальшими діями “регіоналів”, у тому числі із внесенням подання до Конституційного Суду, такі процеси дають нам підстави заявляти, що “регіонали” прагнуть взагалі ніколи не декларувати своїх видатків. Ось яким чином В. Янукович бореться з корупцією!» – ідеться в заяві фракції (*Сайт БЮТ (www.byut.com.ua)*). – 2012. – 21.03).

Неопределенная позиция украинской власти во внешней политике привела к охлаждению отношений с Россией. Об этом заявил народный депутат Украины от КПУ С. Храпов в эфире программы «РазворотUA» на «Радио – Эра ФМ».

По его словам, вместо обещанного установления братских отношений с Россией, позиция Президента Украины привела к охлаждению отношений с РФ.

Коммунист предположил, что виной тому влияние на власть олигархов, интересы которых представлены в Европе. «Дело в том, что все основные денежные активы Украины находятся в ряде европейских стран, и эти страны заинтересованы в том, чтобы Украина была в холодных отношениях с Россией, Белоруссией и Казахстаном», – отметил С. Храпов (*Компартія України (www.kpu.ua)*). – 2012. – 22.03).

Министр топлива и энергетики Ю. Бойко должен отчитаться парламенту о ходе переговоров с Россией по газовому вопросу. Такое мнение выразил народный депутат от Компартии С. Храпов в эфире на «Радио – Эра ФМ».

По его словам, на данный момент складывается впечатление, что переговоры проходят кулуарно и в их ходе отстаиваются интересы не народа, а олигархов. «Я считаю целесообразным пригласить профильного министра в Верховную Раду, чтобы заслушать отчет о ходе переговоров», – заявил политик.

Напомним, во вторник, 20 марта, закончился визит в Российскую

Федерацию Президента Украины и правительственной делегации, которая в рамках общения с российскими коллегами обсуждала и газовый вопрос (*Главком: Новости политики и экономики // Коммунисты требуют отчета Бойко о газовых переговорах (<http://glavcom.ua>). – 2012. – 21.03).*

Перший заступник глави СПУ В. Семенюк-Самсоненко вважає, що громадські організації, які є вагомим інструментом громадян у боротьбі за власні права, мають брати активну участь в обговоренні всіх законопроектів та посилювати свій вплив на громаду через ЗМІ.

«В об'єднанні я бачу силу. Тільки так ми можемо відстояти наші права. Мене запитують, чому ви підтримали акції протесту чорнобильців, дітей війни й афганців? А тому, що є закон, тож його треба виконувати», – наголошує вона.

«Я вважаю, що не потрібно мовчати. Забрали заощадження – ми промовчали. Не видали зарплату – знов промовчали або поплакалися один одному. Завтра когось незаконно звільнять з роботи – знову мовчання. Ми самі своїм мовчанням і байдужістю розбещуємо владу. А їй треба постійно нагадувати про нас та наші права. Сьогодні втрачається поняття – жити по-людськи», – стверджує В. Семенюк-Самсоненко.

Вона впевнена, що всі питання треба розглядати на рівні кожної територіальної громади. На її думку, громадські організації повинні не допустити, щоб новий законопроект «Про ринок землі», що був ухвалений у першому читанні наприкінці минулого року, зіштовхнув одну територіальну громаду з іншою.

Голова ВГО «Союз жінок України “За майбутнє дітей”» розповіла, як у с. Лісові Гриніві на Хмельниччині люди фактично повстали проти незаконного розпаювання земель. «Вони покликали нашу організацію на допомогу. Ми зробили виїзне засідання, запросили туди журналістів Першого національного, і справа почала вирішуватися. Ще приклад – сьогодні у приватних будинках мого рідного Ружина є водопостачання. Це теж заслуга громадських організацій».

В. Семенюк-Самсоненко закликала усі громадські організації взяти під контроль законопроект «Про ринок землі». «Давайте обговорювати цей проект. Але в кожному селі кожну сотку громада повинна взяти під контроль. Тим паче, коли не врегульовано питання розмежування земель державної та комунальної власності. Землю роздають подекуди хаотично і невідомо кому. Ми вже готуємо свої пропозиції до закону напередодні другого читання, у цих пропозиціях головне – захистити інтереси селян» (*Соціалістична партія України (www.spu.in.ua). – 2012. – 21.03).*

Екс-президент, председатель партии «Наша Украина» В. Ющенко предлагает создать новое объединение оппозиции – альтернативу Комитету сопротивления диктатуре. Об этом сообщают источники в

партии.

20 марта на заседании Политсовета партии «Наша Украина» В. Ющенко озвучил план по объединению «Нашей Украины» с несколькими патриотическими партиями-союзниками: Конгрессом украинских националистов, «Собором» и УНП. «В. Ющенко озвучил план, согласно которому “Наша Украина” должна влиться в УНП. Партия Ю. Костенко была выбрана за основу объединения из-за самого высокого среди всех рейтинга и из-за отсутствия долгов, от которых страдает “Наша Украина”», – сказал источник в «Нашей Украине».

Фактически, по словам источника, речь шла о создании правоориентированного оппозиционного объединения, альтернативного Комитету сопротивления диктатуре, с выходом «Нашей Украины» из комитета.

Президиум партии «Наша Украина» не поддержал идею В. Ющенко о создании второго оппозиционного фронта. Против высказались, в частности, глава Политсовета партии В. Наливайченко и член президиума С. Бондарчук.

«Мы не пошли против позиции В. Ющенко. У нас просто есть своя позиция. Партия демократическая, поэтому все предложения обсуждаются открыто, и по ним принимаются общие решения», – отметил С. Бондарчук и добавил, что не считает происходящее прямым конфликтом с главой партии.

По мнению С. Бондарчука, сейчас неуместно вносить путаницу в умы избирателей, создавая альтернативные оппозиционные площадки.

Впрочем, источники в партии говорят о том, что между В. Наливайченко и С. Бондарчуком и В. Ющенко накапливается все больше противоречий. Не исключено, что дело может дойти до снятия В. Ющенко с должности главы партии. «В. Наливайченко и С. Бондарчук понимают, что даже в составе объединения шансов попасть в Верховную Раду у “Нашей Украины” нет. По крайней мере, пока ее председателем является В. Ющенко. Силы, которые педалируют объединение (КУН и УНП), наоборот, хотят, чтобы В. Ющенко остался, поскольку при Наливайченко, если он возглавит партию, шансы на получение власти в новом оппозиционном блоке уменьшатся», – отметил источник в «Нашей Украине».

Политолог В. Карасев отмечает, что молодое крыло партии под руководством В. Наливайченко и С. Бондарчука не видит рядом с В. Ющенко своих политических перспектив и хочет договориться с самыми весомыми членами Комитета сопротивления диктатуре об общем списке либо представительстве на мажоритарных округах.

По словам В. Карасева, выбор у «нашеукраинцев» невелик – либо идти на выборы в составе нового объединения с сомнительной электоральной поддержкой, либо договариваться с коллегами по уже действующему оппозиционному комитету. Но уже без В. Ющенко (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2012. – 21.03).

ЕКОНОМІКА

Всемирный банк разработал рекомендации для властей Украины по защите прав потребителей финансовых услуг.

ВБ предлагает создать департаменты защиты потребителей в структуре каждого финансового регулятора и усилить контроль надзорных органов за выполнением законодательства.

От властей Украины требуется доработать законодательство – в частности, принять закон о банкротстве физлиц и усилить ответственность коллекторов. Финансовым учреждениям советуют стать более прозрачными: раскрывать информацию об эффективных кредитных ставках, рисках клиентов и реальных собственниках учреждений. Всемирный банк также требует полной ликвидации финансовых «пирамид» в Украине.

По мнению ВБ, создание систем страхования или гарантирования средств станет возможным только после выполнения этих рекомендаций. Одной из наиболее важных норм, которая должна усилить защиту прав потребителей, станет появление финансового омбудсмена. «Необходимо создать эффективный механизм решения споров. Сейчас каждый гражданин может обратиться в любое госучреждение с жалобой, но ему никто не отвечает. Институт омбудсмена может быть создан в виде независимой или государственной структуры, либо при профильной ассоциации. Он будет видеть, кто и как обижает потребителей», – заявила глава глобальной программы ВБ по защите прав потребителей финансовых услуг С. Рутледж.

В Украине еще в минувшем году началась подготовка к выполнению этих рекомендаций. Законопроект о создании службы финансового омбудсмена был разработан экспертами ООН вместе с юристами компании «Довгань и партнеры». «Документ был передан в Минфин и регулятору. Мы предлагаем, чтобы омбудсмен выполнял арбитражные функции и его решения автоматически подтверждались решением суда», – сообщил управляющий партнер «Довгань и партнеры» В. Довгань.

При этом в парламент уже был подан законопроект о защите прав потребителей, позволяющий карать нарушителей лишением лицензий. «Мой законопроект вызвал широкий резонанс и неоднозначную реакцию банков. Сначала они выступали категорически против него, но сейчас стали более толерантными. Мне понятны причины их беспокойства, потому что в документе предусмотрены достаточно жесткие санкции. Больше всего банкиров смущает запрет отчуждения залоговой недвижимости на основании нотариальной подписи. Им также не нравится необходимость раскрывать всю информацию при подписании контракта», – отметил его автор Ю. Полунеев (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 22.03*).

Энергетическая модернизация жилых домов в Украине обойдется средней семье в 70 евро в год, что позволит сократить на 50 % потребление тепла. Об этом говорится в отчете Всемирного банка «Модернизация системы централизованной системы отопления в Украине: учет тепла и ведения платежей на основе его фактического потребления».

ВБ, исходя из предположения, что за ближайшие 10 лет стоимость природного газа для отопления жилья граждан вырастет с 730 грн до 3 тыс. грн, оценил рост стоимости затрат на тепло средней семьи со 195 евро до 450 евро в год, что потребует выплаты бюджетной компенсации в среднем 70 % потребителей. Одна лишь только установка счетчиков и индивидуальных тепловых пунктов позволит сократить использование тепла на 20 %. Как следствие, годовые затраты на отопление возрастут всего до 395 евро, что смогут оплатить 50 % потребителей. Их инвестиционные расходы в этом случае составят всего 18 евро в год.

Если будет выбран второй вариант, учитывающий внешнюю теплоизоляцию зданий и установку распределителей стоимости потребленного тепла на батареях, инвестиционные затраты на здание составят 100 тыс. евро, а на семью – 70 евро в год. Зато это на 50 % сократит потребление тепла, общая стоимость которого составит 329 евро в год. Это снизит необходимость бюджетного субсидирования до 20 % семей. Модернизация теплокоммуэнерго позволит дополнительно снизить себестоимость тепла, но детально такой анализ не проводился.

В Министерстве регионального развития, строительства и ЖКХ отмечают, что в этих расчетах не учтено реальное состояние украинских домов. В качестве «типичного жилого дома» банк берет 9-этажное здание с тремя подъездами и 108 квартирами, построенное в 1989 г. «У нас значительная часть жилого фонда построено гораздо раньше, поэтому его состояние гораздо хуже – в среднем на энергетическую модернизацию одного дома необходимо от 2 до 3 млн грн (до 300 тыс. евро)», – пояснил глава Минрегионстроя А. Близнюк (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 21.03).

С точки зрения валюты, в Украине в течение последних шести месяцев постоянно снижаются золотовалютные запасы примерно на один миллиард долларов в месяц, то есть мы потратили уже около 6 млрд долл. для того, чтобы сдерживать курс и чтобы не происходила девальвация гривни. Об этом заявил директор по инвестициям Concorde Capital А. Герус.

«С одной стороны, понятно почему это делают – потому что хотят удержать в стране стабильность. С другой стороны, девальвация происходила во всех странах, которые находятся рядом с Украиной, являются нашими соседями и конкурентами, в частности, в Польше, России, Турции, примерно на уровне 10 %. Обычно для того, чтобы сделать своих

производителей, которые являются экспортерами, конкурентоспособными, страна девальвирует валюту», – сказал эксперт.

Поэтому, по его словам, с одной стороны, такими действиями является попытка сохранить стабильную ситуацию валюты в стране, а с другой – идет ослабление экспортеров, и таким образом еще замедляется приток валюты в страну от экспортных операций, в связи с тем, что экспортеры становятся менее конкурентоспособными.

«Реальный прирост ВВП в 2012 г. мы ожидаем на уровне 1,9 %, что существенно ниже, чем в 2011 г., инфляцию – на уровне 9 %. Опять же замедление роста экономики, прежде всего, из-за ситуации на глобальных рынках. Глобальные рынки в последнее время испытывают ослабление. Это рынки металлов, это рынки химии, рынок зерна. В то же время нашим экспортерам в связи с тем, что искусственно удерживается валюта, довольно трудно эффективно работать и наращивать продажи на экспортных рынках», – отметил А. Герус.

«Инфляцию мы прогнозируем на несколько более высоком уровне, чем она была в 2011 г. Кроме того, есть определенные пессимистические прогнозы по урожаю этого года. Фактически у нас урожай базовый фактор для общей инфляции в Украине», – заявил директор по инвестициям.

По его прогнозам, гривня в этом году будет стабильной, но это будет только благодаря интервенциям НБУ. «На это придется потратить не менее 7 млрд долл. резервов в этом году. Фактически эти 7 млрд долл. – это дефицит внешнего баланса по торговым, по финансовым операциям», – отметил А. Герус (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2012. – 22.03).

Национальная комиссия по ценным бумагам и фондовому рынку (НКЦБФР) подвела итоги регистрации эмиссии ценных бумаг за второй месяц 2012 г. Об этом «Минфину» рассказали в пресс-службе НКЦБФР.

Как сообщается, за февраль 2012 г. было зарегистрировано выпуск акций на сумму, превышающую 543 млн грн. Это почти на 130 млн больше аналогичного показателя 2011 г. В то же время размер выпусков облигаций за февраль 2012 г. составил более 3,8 млрд грн.

Как отметила директор департамента корпоративного управления и корпоративных финансов НКЦБФР А. Папаика, на протяжении последних месяцев наблюдается стабильность в регистрации эмиссий ценных бумаг. «Что касается облигаций, то здесь можно заметить стремительный рост по сравнению с январем. Так, в феврале мы зафиксировали цифру, которая превысила 3,8 млрд грн, тогда как за аналогичный период в январе она составляла 151 млн грн, – отметила она. – Показатели же акций и в январе, и в феврале превысили 500 млн грн. Это, безусловно, свидетельствует о стабильной динамике в регистрации выпусков акций в начале 2012 г.»

Следует отметить, что среди акционерных обществ, зарегистрировавших выпуски акций, преобладали, как и в январе, банки, финансовые компании, а также предприятия, специализирующиеся на радиотехнике, работающие в

производственной сфере и т. д. Что касается облигаций, то наибольшие показатели здесь продемонстрировали акционерные общества банковской сферы и промышленности (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2012. – 21.03).

Україна в січні 2012 р. імпортувала 2 млрд 523,182 млн куб. м природного газу російського походження, що на 3 млрд 600,145 млн куб. м, або у 2,4 раза менше, ніж у січні 2011 р. Про це повідомляє Державна служба статистики.

За даними Держстату, вартість імпортованого в січні російського природного газу становила 1 млрд 51,976 млн дол., що на 558,826 млн дол., або на 34,7 %, менше порівняно із січнем 2011 р.

Настільки істотне падіння імпорту пов'язане з закупівлею НАК «Нафтогаз України» великих обсягів газу в січні 2011 р. для виконання рішення Стокгольмського арбітражу про повернення швейцарської RosUkrEnergo 12,1 млрд куб. м газу.

Імпорт російського газу в січні 2012 р. практично відповідає обсягам закупівлі січня 2010 р. (2 млрд 551,202 млн куб. м). Таким чином, середня ціна імпортованого України в січні-2012 газу становила 416,9 дол. за 1 тис. куб. м, тоді як у січні минулого року вона становила 263,1 дол. за 1 тис. куб. м.

Згідно з даними Держстату, у січні поточного року Україна не імпортувала природний газ середньоазіатського або іншого походження (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 21.03).

Загальна сума субсидій, призначених для компенсації витрат сімей на оплату житлово-комунальних послуг, у січні – лютому 2012 р. становила 36,2 млн грн, що на 10,1 млн грн (21,8 %) менше за показник за січень – лютий 2011 р. Про це йдеться в повідомленні Держстату.

За даними відомства, у січні – лютому цього року субсидії призначено 173,5 тис. сімей, що становить 90,5 % загальної кількості сімей, що звернулися по них, і на 34,7 % менше за аналогічний показник за січень – лютий 2011 р. При цьому 61,6 % сімей, що отримали субсидії в лютому 2012 р., складаються з однієї людини.

Середній розмір субсидії для компенсації витрат на оплату житлокомпослуг на одну сім'ю в лютому-2012 збільшився на 15,9 % порівняно з лютим-2011 – до 204,7 грн.

Найбільші розміри субсидій в лютому-2012 зафіксовано в Івано-Франківській та Львівській областях (331 та 298,4 грн), найнижчі – у Севастополі, Миколаївській та Полтавській областях (108,4–145,2 грн).

Нагадаємо, загальна сума субсидій, призначених для компенсації витрат сімей на оплату житлово-комунальних послуг, у 2011 р. становила 318 млн грн, що на 80,6 млн грн (33,95 %) перевищує показник 2010 р. (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 21.03).

Антимонопольний комітет домогся зниження цін на курячі яйця провідними виробниками. Про це повідомили в прес-службі відомства.

Найбільший виробник Avangardco з 23 лютого по 15 березня знизив оптові відпускні ціни на 12 %, уточнили в АМКУ.

Третій за величиною виробник Ovostar Union – на 20 коп. за десяток, розповіли в прес-службі компанії.

У другій же за величиною компанії, що виробляє яйця, – «Інтер – Запоріжжя» – коментарів не надали.

Зниження середніх ринкових цін зафіксували в Союзі птахівників України – з 23 лютого по 15 березня яйця подешевшали на 6,3 %, до 0,89 грн за яйце I категорії.

Утриматися від встановлення економічно необґрунтованих цін на курячі яйця АМКУ рекомендував 30 птахофабрикам і дев'яти ритейлерам 1 березня. За даними комітету, якщо в листопаді 2011 р. оптово-відпускні ціни зросли на 6 %, у грудні – на 4 %, то в лютому 2012 р. – майже на 18 %.

У результаті в роздрібні яйця подорожчали більш ніж на 40 %, до 9,5 грн, підраховали в Українській аграрній конфедерації. У компаніях заявляли, що у них різко зросли витрати – підвищилася вартість комбікормів, фуражного зерна та енергоносіїв. Проте в АМКУ наводили дані, згідно з якими середні ціни на фуражне зерно і шрот соняшнику – основу комбікормів – з грудня 2011 р. по лютий 2012 р. практично не змінювалися. Сьогодні цінову політику на ринку курячого яйця диктує компанія Avangardco, що контролює близько третини ринку і близько половини ринку сухих яєчних продуктів, зазначає глава Союзу птахівників України О. Бакуменко.

За його словами, з 2008 р. Avangardco активно знижувала вартість яєць, що призвело до відходу з ринку декількох гравців. Потім, домінуючи на ринку, компанія почала підвищувати ціни. На сьогодні середня собівартість виробництва курячого яйця на українських птахофабриках становить близько 0,6 грн проти 0,5 грн у 2011 р., говорить заступник директора Полтавської птахофабрики Є. Хайлов.

Аналітик ІК Dragon Capital Т. Левченко вважає, що виробники яєць зможуть відшкодувати недоотриманий нині прибуток вже в другій половині року, коли традиційно зростає попит на яйця. Представники Avangardco під час телефонної конференції з інвесторами заявили, що у 2012 р. очікують зростання середньої відпускної ціни на яйце в розмірі 0,76 грн проти 0,64 грн у 2011 р. (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 22.03*).

Кількість тіньового алкоголю в Україні в перші два з половиною місяці 2012 р. зменшилася у два рази, а держава отримала від підприємств лікеро-горілчаної галузі акцизного податку на 29 % більше показника аналогічного періоду 2011 р. Про це повідомив начальник податкової міліції України А. Головач.

«Якщо торік кількість фальсифікату на алкогольному ринку сягала 20 %, то сьогодні у тіні перебуває лише близько 10 % алкогольної продукції. Ці

цифри підтверджуються результатами постійного аналізу та моніторингу, які здійснюють наші підрозділи», – заявив А. Головач.

За словами начальника податкової міліції, така позитивна динаміка підтверджується і конкретними бюджетними показниками. «За перші два місяці держава отримала від підприємств лікєро-горілочаної галузі понад 100 % акцизного податку на алкогольні напої, що в сумі становило понад 533 млн грн надходжень до державного бюджету. Це на 29 % більше показника аналогічного періоду минулого року», – підкреслив головний податковий міліціонер країни.

Як повідомив А. Головач, загалом, з початку 2012 р. працівниками податкової міліції вилучено понад 230 тис. л спирту на суму майже 11 млн грн, з яких можна було виготовити до 700 тис. пляшок горілки, близько 800 тис. л алкогольних напоїв на суму понад 36 млн грн.

Нагадаємо, раніше податкова міліція заявляла про намір знищити до кінця року весь тіньовий ринок алкоголю (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 21.03).